

บทที่ 5

การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 บทนำ

เนื้อหาในบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการวิจัย ถึงสาเหตุการเกิดปัญหาต่างๆ ลักษณะและระดับของผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารงานก่อสร้าง ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากทางผู้บริหารงานก่อสร้างได้ทราบถึงสาเหตุที่มาของปัญหาต่างๆ อย่างแท้จริงแล้ว จะช่วยให้สามารถหาแนวทางการป้องกัน ปรับปรุงแก้ไข รวมถึงลดผลกระทบที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงาน โครงการได้ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารงานก่อสร้าง เกิดความมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยที่ในส่วนของ การวิเคราะห์ผลนี้ผู้วิจัยจะหยิบยกเพียงเฉพาะบางปัญหาจากบทที่ 4 ซึ่งนับได้ว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก และส่งผลกระทบในระดับสูงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารงานก่อสร้างมากกล่าวถึงเท่านั้น

เนื้อหาที่จะดำเนินการการวิเคราะห์ในบทนี้ประกอบด้วย

ก. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารงานก่อสร้าง

- การประกวดผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง
- ช่วงของโครงการที่มีการจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง
- ค่าบริการวิชาชีพ
- ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่
- การขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ข. ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง

- ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายเจ้าของโครงการ
- ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้ออกแบบ
- ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้าง

ก. ประเด็นที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างควรปรับปรุงแก้ไข

- การปฏิบัติหน้าที่
- คุณสมบัติของทีม CM
- คุณสมบัติของผู้จัดการทีม CM

5.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารงานก่อสร้าง

5.2.1 การประกวดผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง

จากข้อมูลที่เก็บมาได้ นั้น แสดงให้ทราบว่าผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างถึงร้อยละ 50 ลงความเห็นว่าโครงการราชการควรมีการปรับปรุงแก้ไข ในประเด็นการประกวดผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง สำหรับสาเหตุนั้นก็เนื่องมาจากว่ามีโครงการก่อสร้างของทางราชการบางโครงการ ซึ่งดำเนินการจัดประกวดผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างขึ้น โดยที่มีผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจำนวนหนึ่ง ไม่ได้รับทราบการประกาศข่าวในช่วงก่อนหน้าการประกวดนั้นเลย หรือบางส่วนก็ได้รับทราบในช่วงเวลาที่กระชั้นชิดมากเกินกว่าจะเตรียมการเสนอ PROPOSAL ได้ทัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประกาศข่าวของทางโครงการไม่ทั่วถึงเพียงพอ จึงทำให้ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างบางส่วนไม่มีโอกาสได้รับทราบข่าวคราวดังกล่าว การเลือกใช้สื่อในการประกาศที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือความล่าช้าที่เกิดขึ้นระหว่างขั้นตอนการดำเนินการส่งประกาศทางสื่อต่างๆเหล่านั้น รวมถึงการติดประกาศในบริเวณที่ยากต่อการพบเห็นจากบุคคลทั่วไป นอกจากนี้แล้วสำหรับเอกสารเชิญซึ่งทางเจ้าของโครงการภาคราชการส่งเชิญประกวดผู้บริหารงานก่อสร้างนั้น พบว่าจะเป็นการส่งไปตามเฉพาะบริษัทใหญ่ๆที่มีชื่อเสียง หรืออาจเป็นการเลือกเชิญเพียงบางบริษัทซึ่งมีความคุ้นเคยกับทางหน่วยงานราชการเป็นอย่างดีเท่านั้น ซึ่งก็ส่งผลให้บริษัทบริหารงานก่อสร้างอีกส่วนหนึ่งไม่สามารถมีโอกาสรับทราบข่าวการประกวดได้ และเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคลากรกลุ่มดังกล่าวลงความเห็นว่า การประกาศข่าวของโครงการราชการควรต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข สำหรับคำตอบอีกร้อยละ 50 ที่แสดงความคิดเห็นออกมาว่า การประกวดผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างของโครงการราชการไม่จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ก็เนื่องจากทางบริษัทต่างๆเหล่านั้นจะได้รับเอกสารเชิญจากเจ้าของโครงการอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นโครงการก่อสร้างสังกัดหน่วยงานใด ทั้งนี้เนื่องจากว่าเป็นบริษัทที่มีชื่อเสียงในวงการวิชาชีพ ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องสืบหาข่าวการประกวดผู้บริหารงานก่อสร้างโครงการต่างๆด้วยตนเอง

ในขณะที่ทางผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ให้ความเห็นว่าวิธีประกาศข่าวของโครงการก่อสร้างภาคเอกชนนั้น ไม่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้โดยได้รับการลงคะแนนให้สูงถึงร้อยเปอร์เซ็นต์เต็มว่ามีความเหมาะสมอยู่แล้ว จะเห็นได้ว่าแม้โอกาสที่ทางผู้บริหารงานก่อสร้างจะสามารถรับทราบข่าวการประกวด ของโครงการภาคเอกชนได้จากทางสื่อต่าง ๆ นั้นแทบจะไม่มีเลยก็ตาม แต่เนื่องจากการที่เจ้าของโครงการก่อสร้างของภาคเอกชน จะกำหนดหรือวางระเบียบปฏิบัติใดๆขึ้น สำหรับโครงการก่อสร้างของตนเองด้วยตนเองนั้น ย่อมเป็นสิทธิอันชอบธรรมซึ่งสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องนั่นเอง

ระเบียบที่กำหนดในการส่งประกวดการให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ของทางโครงการราชการก็เป็นอีกประเด็นที่ได้รับความต้องการค่อนข้างสูง ที่จะให้มีการปรับเปลี่ยนในบางส่วนของข้อกำหนดคุณสมบัติบุคลากรบริหารงานก่อสร้างที่ทางโครงการต้องการ ซึ่งโดยมากแล้วมักจะทำการกำหนดไว้ในระดับที่สูงเกินความจำเป็น เช่น การกำหนดเรื่องคุณวุฒิ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ของผู้จัดการโครงการ วิศวกร และสถาปนิก ในส่วน TOR ของโครงการต่างๆ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วบุคลากรซึ่งจะเข้าปฏิบัติหน้าที่ให้กับบางโครงการในตำแหน่งดังกล่าว อาจไม่จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถและความชำนาญงานสูงถึงระดับที่กำหนดมา ก็สามารถจะดำเนินโครงการให้สำเร็จเรียบร้อยและจบลงด้วยผลงานที่มีประสิทธิภาพได้เช่นกัน

นอกจาก 2 ประเด็นข้างต้นแล้ว วิธีการที่ใช้พิจารณาในการจัดประกวดผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ของทางโครงการราชการก็ได้รับความต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน นั่นคือในการจัดประกวดดังกล่าว ซึ่งประกอบไปด้วยการเปิดซอง 2 ขั้นตอนคือการเปิดซองเทคนิควิธีการดำเนินงาน และการเปิดซองราคาค่าธรรมเนียมนั้น เมื่อบริษัทใดได้รับการคัดเลือกให้ผ่านการเปิดซองเทคนิคแล้วจึงได้รับให้เข้าสู่ขั้นตอนการเปิดซองราคาพิจารณา เพื่อต่อรองราคากันอีกครั้ง ในช่วงการเปิดซองนี้เองที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างบริษัทต่างๆ ต้องการให้มีความโปร่งใส ชัดเจน มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากตามลักษณะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ สำหรับบางโครงการนั้นเมื่อมีการเปิดซองประกวดเทคนิคจนคัดเลือกผู้ที่ผ่านเข้าสู่การเปิดซองราคาได้นั้น ทางคณะกรรมการผู้คัดเลือกจะไม่ได้มีการให้เหตุผลชี้แจง ว่าเพราะเหตุใดบางบริษัทจึงได้ผ่านการพิจารณารอบการเปิดซองเทคนิคในขณะที่บางบริษัทไม่ผ่าน รวมถึงไม่ได้มีการอธิบายถึงหลักการหรือเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกด้วย

5.2.2 ช่วงของโครงการที่มีการจ้างผู้บริหารงานก่อสร้าง

จากการศึกษา บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของบริษัทที่ปรึกษาการบริหารโครงการก่อสร้างอาคารในประเทศไทย (นายมานพ , 2537) ซึ่งทำการวิจัยและได้รับผลสรุปในส่วนหนึ่งว่า " หน้าที่ของบริษัทที่ปรึกษานั้นมีต่อเจ้าของโครงการ ในขั้นตอนก่อสร้างจนถึงก่อสร้างเสร็จมากที่สุด และเป็นหน้าที่ในเรื่องการจัดการบริหาร การเงิน การควบคุมการก่อสร้าง เป็นส่วนใหญ่ " ข้อมูลดังกล่าวนั้นแสดงให้เห็นว่าเจ้าของโครงการส่วนใหญ่ จะเริ่มทำการว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างในช่วงของขั้นตอนการก่อสร้างนั่นเอง ซึ่งก็เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับข้อมูลที่ถูกวิจัยได้รับมาจากการสอบถามบริษัทบริหารงานก่อสร้างต่างๆ นั่นคือ สำหรับโครงการภาคราชการแล้ว ช่วงการดำเนินงาน โครงการที่มีการจัดจ้างผู้บริหารงานก่อสร้างเข้ามาให้บริการเป็นส่วนใหญ่คือ ช่วงระหว่างการก่อสร้าง ช่วงการรับมอบงาน และช่วงหลังรับมอบงาน ในขณะที่โครงการภาคเอกชนจะมีการจัดจ้างผู้บริหารงานก่อสร้างเข้ามาให้บริการในช่วงระหว่างการประกวดราคา ช่วงระหว่างการก่อสร้าง ช่วงการรับมอบงาน และช่วงหลังรับมอบงาน

นอกจากนั้นแล้วสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยยังได้พบว่า มีผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจำนวนไม่น้อย ที่มีโอกาสได้เข้าปฏิบัติหน้าที่ให้แก่โครงการก่อสร้างภาคเอกชน ตั้งแต่ช่วงก่อนการออกแบบและช่วงระหว่างการออกแบบ ในขณะที่สำหรับโครงการภาคการค้านั้น จะพบได้เพียงโครงการก่อสร้างซึ่งมีความสำคัญมากๆ มูลค่าก่อสร้างสูง หรืองบประมาณสำหรับดำเนินโครงการเป็นเงินที่ได้มาโดยการกู้ยืมจากต่างประเทศเท่านั้น ที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจะได้รับการว่าจ้างให้เข้าปฏิบัติงาน ตั้งแต่ช่วงก่อนการออกแบบและช่วงระหว่างการออกแบบ การที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างมีโอกาสได้เข้าปฏิบัติหน้าที่ ให้แก่โครงการภาคเอกชนตั้งแต่ช่วงก่อนการออกแบบ จะทำให้ทางฝ่ายเจ้าของโครงการได้รับการให้บริการที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องจากบุคลากรฝ่ายดังกล่าว ในทุกๆช่วงของการดำเนินงานโครงการ อาทิเช่น ในช่วงระหว่างการออกแบบนั้น ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจะได้มีโอกาสเสนอแนะความคิดเห็น แก่ทางฝ่ายเจ้าของโครงการและฝ่ายผู้ออกแบบ ถึงข้อดี ข้อเสีย รวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับ ในประเด็นต่างๆมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องแบบ ซึ่งเป็นการเสนอแนะด้วยประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ ที่สะสมมาอย่างมากมายจากโครงการก่อสร้างต่างๆซึ่งเคยได้ผ่านมาในอดีต หรือการที่ได้มีส่วนให้คำแนะนำในขั้นตอนการคัดเลือก การทำสัญญาว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างในช่วงระหว่างประกวดราคา ก็เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้ทางโครงการได้ผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และจากการสอบถามความคิดเห็นจากฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพ

บริหารงานก่อสร้าง พบว่าต่างมีความต้องการที่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่ให้กับแต่ละโครงการ ในช่วงเวลาที่เร็วที่สุดเท่าที่สามารถเป็นไปได้ เหตุผลส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากการที่แต่ละโครงการก่อสร้างนั้น จะต้องใช้ระยะเวลาค่อนข้างยาวนานในการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสิ้น ซึ่งในแต่ละโครงการนั้นก็ย่อมประกอบด้วยบุคลากรจากหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง และในบางกรณีเมื่อถึงกำหนดเวลาทำงานของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดกำลังจะเริ่มต้นขึ้น ก็เป็นช่วงเวลาที่บางฝ่ายได้เสร็จสิ้นการดำเนินงานในส่วนความรับผิดชอบของตนเองและย้ายจากโครงการออกไปแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้จึงควรต้องมีกลุ่มบุคคลซึ่งทำหน้าที่เสมือนเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดของโครงการ และสามารถถ่ายทอดไปยังฝ่ายต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหากผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างได้มีโอกาสเข้าสู่โครงการเพื่อให้บริการ ได้ตั้งแต่ช่วงของการเริ่มต้นจนกระทั่งการดำเนินงานเสร็จสิ้นเรียบร้อย ก็จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ในส่วนดังกล่าวให้แก่ฝ่ายเจ้าของโครงการได้อย่างสมบูรณ์แบบ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าประเด็นที่ได้กล่าวถึงนี้มีความสำคัญค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งผลต่อการดำเนินงานโครงการให้มีความราบรื่นยิ่งขึ้นได้

ทั้งนี้จากข้อมูลซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอไปในบทที่ 2 แล้วว่า ทางสมาคมวิศวกรโยธาแห่งสหรัฐอเมริกา (ASCE) ได้มีการกำหนดขอบเขตหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างว่าให้เริ่มต้นขึ้นตั้งแต่ช่วงแรกของการดำเนินงาน โครงการจนกระทั่งก่อสร้างเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งทางสมาคมได้ทำการจัดแบ่งขอบเขตหน้าที่ของบุคคลกลุ่มดังกล่าว ออกตามช่วงเวลาต่างๆของโครงการได้ ทั้งหมด 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นการพัฒนาความคิดโครงการ (Conceptual Phase)
2. ขั้นการวางแผนโครงการ (Program Planning Phase)
3. ขั้นการออกแบบ (Design Phase)
4. ขั้นระหว่างการก่อสร้าง (Construction Phase)
5. ขั้นการจบงานก่อสร้างและเริ่มใช้โครงการ (Close-out and Start-up Phase)

นั่นคือจะเห็นได้ว่าขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ ของกลุ่มผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั้น สามารถเริ่มต้นขึ้นได้ตั้งแต่ ช่วงเวลาซึ่งทางฝ่ายเจ้าของโครงการมีแนวความคิดที่จะดำเนินงานโครงการใดๆให้เกิดขึ้น โดยการที่บุคคลกลุ่มดังกล่าวจะเข้ามาช่วยทำหน้าที่ปรับปรุงและพัฒนา แนวความคิดเหล่านั้นให้สมบูรณ์ มีความเป็นไปได้ และมีประสิทธิภาพเหมาะสมที่

จะนำมาใช้เป็นแผนควบคุมการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆจนกระทั่งโครงการเสร็จสิ้น นอกจากนี้แล้วสำหรับในช่วงเวลาอื่นๆ การปฏิบัติหน้าที่กลุ่มผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างก็นับเป็นส่วนสำคัญที่สามารถช่วยให้การดำเนินโครงการเกิดความราบรื่นมากยิ่งขึ้น ช่วยลดหรือป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาบางประการเกิดขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์ในสายวิชาชีพการก่อสร้างมาอย่างมากมาย จึงสามารถนำเอาความรู้และเทคนิควิธีการต่างๆที่ตนเองได้รับจากการปฏิบัติงานในอดีต มาประยุกต์ใช้ในระหว่างการให้บริการแก่ทางเจ้าของโครงการก่อสร้างนั่นเอง

นอกจากนี้ สมาคมสถาปนิกสยามแห่งประเทศไทยฯ ก็ยังได้มีการระบุถึงขอบเขตความรับผิดชอบและแนวทางการบริหารงานก่อสร้างไว้ โดยแบ่งช่วงเวลาการปฏิบัติหน้าที่ออกเป็น 2 ช่วง คือ ระยะเวลาเตรียมการก่อสร้างและระยะการก่อสร้าง เช่นเดียวกับที่ (A.I.A) สถาบันสถาปนิกแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ก็ได้กล่าวถึงขอบเขตหน้าที่การให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างไว้ด้วยว่า Construction Management Services ประกอบด้วยการให้บริการใน 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงก่อนการก่อสร้าง และช่วงระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งงานที่ได้รับกำหนดไว้ว่าเป็นขอบเขตหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างในช่วงก่อนการก่อสร้าง หรือระยะเตรียมการก่อสร้างนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- การตรวจพิจารณาโปรแกรมจากเจ้าของโครงการ ให้ทราบความต้องการแล้วจัดทำ การประเมินโปรแกรม วางกำหนดการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ประมาณราคาค่าก่อสร้างเบื้องต้น แนวทางในการเลือกใช้เทคนิควิธี การลงทุนจากทางเลือกต่างๆ
- การตรวจวิเคราะห์การออกแบบ ในระหว่างช่วงพัฒนาแบบ ให้คำแนะนำในเรื่องความเป็นไปได้ของวิธีการก่อสร้างที่ใกล้เคียง ข้อได้เปรียบในเรื่องแรงงานและวัสดุ ปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง ความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ
- ประสานงาน สรุปผลการตกลงยอมรับระหว่างเจ้าของโครงการ ผู้ออกแบบ และตนเองอยู่เสมอ ประมาณราคาค่าก่อสร้างที่มีการเพิ่มรายละเอียดต่างๆมากยิ่งขึ้น ให้คำปรึกษาหากปรากฏว่า รายละเอียดในแบบมีผลกระทบต่อกรก่อสร้าง ราคา หรือระยะเวลาในการดำเนินงาน
- ให้คำปรึกษาเรื่องสัญญาต่างๆของโครงการ ระเบียบ วิธีการ ในการคัดเลือกผู้รับเหมา แนวทางการจัดจ้างแบบต่างๆ จัดทำกำหนดการช่วงงานก่อสร้าง การทำงานย่อยในส่วนต่างๆ กำหนดเวลาการเริ่มต้นและจบงานของผู้รับเหมาแต่ละราย

- การสั่งการ ประสานงานเรื่องวัสดุที่ใช้ระยะเวลานานในการสั่งและส่งของ วิเคราะห์ถึงลักษณะและปริมาณของแรงงานที่ทางโครงการต้องการ พิจารณาถึงประเภทของแรงงานที่มีความต้องการสูงในช่วงเวลาเร่งด่วน หาวิถีทางลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
- ช่วยเลือกและประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญพิเศษในด้านต่างๆ ที่ทางโครงการต้องการ นำเสนอรายชื่อผู้รับเหมาที่มีความเป็นไปได้ให้แก่ทางเจ้าของโครงการ กำหนดแผนและดำเนินงานประมูล จัดเตรียมเอกสารสัญญาก่อสร้าง ให้คำแนะนำแก่เจ้าของโครงการในส่วนของผู้รับเหมารายย่อยและผู้ค้าวัสดุต่างๆ ที่ทางผู้รับเหมาหลักเสนอ

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า หากทางฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ได้มีโอกาสเข้าปฏิบัติหน้าที่ให้แก่โครงการก่อสร้างใดๆ ได้เร็วมากเท่าไรแล้ว ก็จะเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความราบรื่นในการดำเนินงาน โครงการให้มากยิ่งขึ้นได้เท่านั้นตามไปด้วย

อย่างไรก็ตามจากการที่โครงการราชการส่วนใหญ่มีงบประมาณที่จำกัด และประกอบกับในบางหน่วยงานนั้นอาจจะมีบุคลากรซึ่งมีความรู้ความสามารถ ทำหน้าที่จัดการดูแลการดำเนินงานในช่วงต้นๆของโครงการก่อสร้างเองได้ เมื่อรวมเข้ากับระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ จะทำการอนุมัติงบประมาณให้แก่หน่วยงานราชการ เพื่อทำการว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างได้ก็ต่อเมื่อโครงการเริ่มดำเนินงานก่อสร้างแล้วนั่นเอง ดังนั้นจึงส่งผลให้หน่วยงานราชการส่วนใหญ่มักจะจัดการประกวดผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างค่อนข้างล่าช้า คือหลังจากที่ได้ผู้รับเหมาก่อสร้างแล้ว ทั้งนี้เป็นที่ทราบกันดีว่า การคัดเลือกผู้รับเหมาก่อสร้างเพื่อเข้าดำเนินงานก่อสร้างให้แก่โครงการใดๆเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง บางโครงการไม่สามารถก่อสร้างให้เสร็จภายในกำหนดเวลา และอีกหลายโครงการซึ่งเมื่อก่อสร้างจนเสร็จสิ้นแล้ว ทางฝ่ายเจ้าของโครงการกลับได้ผลงานซึ่งมีคุณภาพไม่เป็นที่น่าพอใจนั้น สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากการได้ผู้รับเหมาที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอนั่นเอง ดังนั้นหากมีการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนหรือช่วงเวลาการจัดประกวดผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง เพื่อให้สามารถเข้ามาปฏิบัติหน้าที่แก่โครงการได้ในเวลาที่เหมาะสม หรืออย่างน้อยได้เข้ามาช่วยเหลือทางฝ่ายเจ้าของโครงการในช่วงระหว่างการประกวดราคาด้วยแล้วนั้น บุคลากรกลุ่มดังกล่าวก็จะได้มีโอกาสแนะนำและเสนอความคิดเห็น ในการคัดเลือกผู้รับเหมาก่อสร้างให้แก่ทางโครงการได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานอย่างมาก

และจากข้อมูลที่ผู้วิจัยได้รับมา โดยการสัมภาษณ์ทางกลุ่มผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั้น พบว่าส่วนใหญ่มีความยินดีที่จะเข้าให้บริการแก่โครงการก่อสร้างใดๆ ในช่วงระหว่างการประกวดราคา เพิ่มขึ้นจากขอบเขตหน้าที่ปรกติในช่วงระหว่างการก่อสร้างด้วย เพื่อที่จะได้สามารถช่วยเหลือทางฝ่ายเจ้าของโครงการในการจัดเตรียมข้อมูล ให้คำแนะนำในเรื่องของเอกสารสัญญาต่างๆที่มีความสำคัญ ช่วยทำ PRE QUALIFICATION ของผู้เข้าร่วมประกวดทั้งหมดและดำเนินการจัดการประมูลหาผู้รับเหมาก่อสร้างให้แก่โครงการ ทั้งนี้แม้ว่าการเข้าให้บริการของกลุ่มผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างในส่วนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวนี้ จะไม่มีการได้รับค่าบริการวิชาชีพมากขึ้นด้วยก็ตาม

5.2.3 ค่าบริการวิชาชีพ

จากการเก็บข้อมูลมาได้นั้นพบว่า สำหรับโครงการก่อสร้างอาคารราชการในปัจจุบันนี้ ไม่ว่าทางฝ่ายผู้บริหารงานก่อสร้างจะใช้วิธีใดในการคิดค่าบริการวิชาชีพ อย่างไรก็ตามเมื่อได้จำนวนเงินออกมาแล้วนั้น ก็จะต้องเป็นจำนวนที่อยู่ภายในเกณฑ์กำหนดของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวถึงไปแล้วในบทที่ 4 แล้วนั้นคือ กำหนดให้คิดค่าบริการวิชาชีพร้อยละ 2 สำหรับมูลค่างาน 10 ล้านบาทแรก และร้อยละ 1.75 สำหรับส่วนที่เกิน 10 ล้านบาทขึ้นไป โดยหากนำเอาจำนวนเงินทั้งหมดมาแบ่งออกเป็นรายเดือน ก็สามารถเรียกได้ว่าเป็นการจ่ายแบบรายเดือน (MAN MONTH) หรือกำหนดว่าให้การจ่ายเงินจำนวนนั้นแก่ฝ่ายผู้บริหารงานก่อสร้าง เป็นลักษณะของการจ่ายแบบเหมารวม (LUMP SUM) ก็เรียกว่าเป็นแบบเหมารวมนั่นเอง

ในขณะที่การคิดค่าบริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง สำหรับโครงการภาคเอกชนนั้น จะมีความถี่ของการใช้วิธีคิดเป็นแบบรายเดือน (MAN MONTH) มากที่สุด โดยที่เมื่อทางบริษัทบริหารงานก่อสร้าง ได้มีการกำหนดตัวบุคลากรที่จะส่งให้ไปปฏิบัติงาน สำหรับแต่ละโครงการแล้วนั้น ก็จะทำการคิดค่าธรรมเนียมของการให้บริการวิชาชีพในลักษณะเป็นรายบุคคลแต่ละบุคคลไป แล้วคูณด้วยจำนวนเดือนในการดำเนินโครงการจนกระทั่งเสร็จสิ้น ซึ่งวิธีนี้นับเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมอย่างสูง เนื่องจากมีความเป็นเหตุเป็นผล และเป็นที่น่าสนใจสำหรับทางฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างมากที่สุด รวมทั้งยังอยู่ในขอบเขตความสามารถที่จะทำการว่าจ้างโดยฝ่ายเจ้าของโครงการได้อีกด้วย สำหรับในบางกรณีของโครงการก่อสร้างภาคเอกชนนั้น อาจมีการใช้วิธีคิดในลักษณะดังกล่าวร่วมกันกับการคิดค่าบริการโดยวิธีอื่นๆ เช่น อาจมีการตกลงว่าค่าบริการวิชาชีพสำหรับโครงการก่อสร้างใดๆนั้น ให้กำหนดเป็นลักษณะแบบเหมารวม

(LUMP SUM) หรือให้ใช้วิธีการค่าบริการแบบเป็นเปอร์เซ็นต์ของค่าก่อสร้างร่วมด้วย นั่นคือ เริ่มต้นโดยใช้วิธีการคิดเป็นแบบรายเดือน แล้วเปรียบเทียบกับกลับไปเป็นเปอร์เซ็นต์ของค่าก่อสร้างทั้งหมดในภายหลัง โดยอัตราเปอร์เซ็นต์ดังกล่าวนั้นก็จะต้องอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ซึ่งได้มีการพิจารณาไว้ก่อนแล้วอีกทางหนึ่งแล้วด้วย

จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างมานั้น พบว่าส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อัตราค่าบริการวิชาชีพที่ได้รับจากทางโครงการภาคราชการนั้นยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากการกำหนดให้คิดค่าบริการวิชาชีพร้อยละ 2 สำหรับมูลค่างาน 10 ล้านบาทแรก และร้อยละ 1.75 สำหรับส่วนที่เกิน 10 ล้านบาทขึ้นไป เป็นอัตราซึ่งเมื่อทำการเปรียบเทียบกับมาเป็นจำนวนเงินแล้วจัดอยู่ในระดับที่ค่อนข้างน้อยมาก สำหรับโครงการก่อสร้างที่มีขนาดเล็กถึงขนาดกลาง นอกจากนี้แล้วการประกวดของเสนอราคาในความเป็นจริงนั้น ทางราชการไม่ได้กำหนดให้ผู้บริหารงานก่อสร้างใช้อัตราดังกล่าว เป็นจำนวนเงินค่าบริการวิชาชีพที่เสนอเข้ามาเท่ากันหมดทุกบริษัท แต่ได้ใช้อัตราดังกล่าวเป็นตัวกำหนดราคาสูงสุดของการเสนอจำนวนเงินเข้าประกวดราคา ดังนั้นจึงเกิดการพยายามแข่งขันกันของกลุ่มผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างที่จะเสนอราคาซึ่งต่ำกว่า เพื่อให้สามารถเป็นผู้ที่ได้รับคัดเลือกจากทางเจ้าของโครงการภาคราชการ ส่งผลให้ราคาที่ได้ชนะการประกวดก็จะต้องเป็นราคาที่ต่ำลงไปกว่าอัตราที่มีการกำหนดไว้แต่เดิมอีก ส่วนหนึ่งของสาเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องจากการแข่งขันทางานเข้าสู่องค์กรของบริษัทผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างรายต่างๆ โดยยอมที่จะได้งานแม้กระทั่งค่าบริการวิชาชีพที่ได้จะเป็นจำนวนเงินที่น้อยมาก รวมถึงการที่ทางราชการใช้วิธีเลือกเอาบริษัทที่เสนอราคาต่ำที่สุดจากผู้เสนอทุกราย เป็นผู้ที่ได้รับเลือกในการประกวดผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างอีกนั่นเอง สำหรับคะแนนอีกร้อยละ 20 จากบุคคลกลุ่มดังกล่าวซึ่งมีความคิดเห็นว่าค่าบริการวิชาชีพที่ได้รับจากทางโครงการภาคราชการมีความเหมาะสมแล้วนั้น น่าจะเป็นได้กับทางบริษัทซึ่งมักจะได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้ควบคุมงานก่อสร้าง โครงการซึ่งมีมูลค่าค่อนข้างสูงขึ้นไปนั่นเอง และความพึงพอใจดังกล่าวนี้ อาจเกิดขึ้นจากการที่ได้รับค่าบริการวิชาชีพอย่างครบถ้วนตามที่ตกลงไว้แต่แรกอีกด้วย

ในขณะที่ร้อยละ 90 ของความคิดเห็น จากผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างทั้งหมดนั้น ประเมินว่าอัตราค่าบริการวิชาชีพที่ได้รับจากทางโครงการภาคเอกชนนั้นมีความเหมาะสมแล้ว ทั้งนี้ก็เนื่องจากไม่มีการกำหนดอัตราค่าบริการวิชาชีพที่ตายตัวไว้แต่อย่างใด กล่าวคือเจ้าของโครงการภาคเอกชนได้เปิดโอกาสให้ ทางบริษัทผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างรายต่างๆทำการเสนอราคาเข้าประกวดด้วยตนเองตามความเหมาะสม โดยการพิจารณาจากคุณสมบัติของบุคลากรตำแหน่งต่างๆที่ทางบริษัทได้จัดส่งเพื่อให้เข้าปฏิบัติหน้าที่แก่ทางโครงการ รวมกับ

ขอบเขตของการให้บริการในช่วงเวลาต่างๆ และเทคนิควิธีการซึ่งจะนำมาใช้ดำเนินโครงการนั้นเอง อย่างไรก็ตามสำหรับโครงการก่อสร้างภาคเอกชนนั้น หากเป็นโครงการที่มีมูลค่าสูงและมีจำนวนของบริษัทบริหารงานก่อสร้างส่ง PROPOSAL เข้าประกวดเป็นจำนวนมากแล้ว ราคาค่าบริการวิชาชีพจริงๆที่ทางผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างได้รับนั้น เมื่อคิดย้อนกลับมาเป็นเปอร์เซ็นต์เทียบกับมูลค่างานก่อสร้างแล้ว ก็จะปรากฏออกมาให้เห็นว่า เป็นอัตราที่ค่อนข้างต่ำเล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจากการแข่งขันกันอย่างสูงของบริษัทผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั่นเอง โดยที่ต่างก็พยายามลดราคาลงเพื่อให้ได้งานเข้าสู่บริษัทของตน ถึงแม้กระนั้นก็ตามราคาสุดท้ายดังกล่าวก็ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างซึ่งชนะการประกวดยังมีความพึงพอใจอยู่นั่นเอง

จากผลคะแนนที่ได้มาดังกล่าว ยังสามารถบอกให้ทราบได้อีกว่าสำหรับโครงการก่อสร้างภาครัฐการนั้น ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจะได้รับค่าบริการวิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่ อย่างแน่นอน แต่ทว่าในส่วนของช่วงเวลารับค่าบริการนั้น ส่วนใหญ่แล้วจะล่าช้าไปมากกว่าที่สมควรเป็นแทบทุกโครงการ ทั้งนี้เนื่องจากการอนุมัติเบิกจ่ายเงินในงวดต่างๆ ให้กับทางผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั้น จะเป็นการเบิกจ่ายให้พร้อมกับเงินงวดของผู้รับเหมาก่อสร้าง นั่นคือจะเป็นขั้นตอนหลังจากการตรวจรับงานในแต่ละงวดผ่านแล้ว หลังจากนั้นบุคลากรฝ่ายเจ้าของโครงการจึงจะดำเนินการอนุมัติจ่ายเงิน ให้กับทั้งผู้รับเหมาและผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างตามวิธีซึ่งได้มีการกำหนดไว้ และเนื่องมาจากการดำเนินงานที่ล่าช้าในแต่ละขั้นตอน ของช่วงเวลารับงานโดยฝ่ายเจ้าของโครงการราชการนั่นเอง เป็นสาเหตุให้การอนุมัติเงินงวดต้องล่าช้าตามไปด้วยเสมอ

สำหรับโครงการก่อสร้างภาคเอกชนนั้น ส่วนใหญ่แล้วการได้รับค่าบริการวิชาชีพของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจะได้รับครบถ้วน และตรงตามกำหนดเวลา ซึ่งจากการเก็บข้อมูลมานั้น ได้ผลสรุปในข้อนี้สูงถึงร้อยละ 90 ซึ่งก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารงานก่อสร้างส่วนใหญ่ต้องการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่โครงการก่อสร้างภาคเอกชน มีเหตุผลหนึ่งที่สามารถอธิบายว่าเพราะเหตุใดในการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่โครงการก่อสร้างภาคเอกชนนั้น ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างส่วนใหญ่จึงได้รับค่าบริการวิชาชีพครบถ้วน และตรงตามกำหนดเวลานั้นคือเนื่องมาจากตั้งแต่ในขั้นตอนการเสนอตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่ ให้แก่โครงการก่อสร้างภาคเอกชนใดๆนั้น ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างส่วนใหญ่ จะต้องทำการหาข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับองค์กรเจ้าของโครงการ ถึงความพร้อมในด้านต่างๆซึ่งเป็นส่วนประกอบของการดำเนินงานโครงการ ทั้งนี้ย่อมรวมถึงภาวะการเงินของเจ้าของโครงการด้วย ว่ามีสถานการณ์เป็นอย่างไร จะมีความเสี่ยงหรือไม่ หากทางบริษัทเสนอตัวเข้าบริหารงานก่อสร้างให้กับโครงการดังกล่าว

นอกจากนี้ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ที่ปฏิบัติงานให้กับโครงการภาคเอกชนใด ๆ นั้น ส่วนมากแล้วก็ย่อมที่จะมีความสนิทสนม คู่แน่น หรือรู้จักกันดีมาก่อนกับทางเจ้าของโครงการ โดยอาจจะเป็นลูกค้าที่เคยได้ปฏิบัติหน้าที่ให้มาก่อนสำหรับโครงการในอดีต หรือมีผู้รู้จักแนะนำ ให้เข้ารับงาน ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้บริหารงานก่อสร้างส่วนใหญ่ ได้รับค่า บริการวิชาชีพครบถ้วน และตรงตามกำหนด หากแต่ทว่าก็ยังมีโครงการก่อสร้างภาคเอกชนอีก ส่วนหนึ่ง ที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างได้รับค่าบริการวิชาชีพ ครบถ้วนตามสัญญา แต่ไม่ตรงตามกำหนด หรือได้รับไม่ครบถ้วน และไม่ตรงตามกำหนดด้วย เนื่องจากการดำเนิน ธุรกิจของเอกชนนั้น ก็ย่อมมีความเสี่ยงตามสถานการณ์รอบด้านซึ่งเปลี่ยนแปลงไปเสมอ โดยที่ อาจไม่มีสัญญาแนบเตือนให้ทราบล่วงหน้าได้ เมื่อทางฝ่ายเจ้าของโครงการใดๆเกิดความเสียหายใน ธุรกิจที่ลงทุนไป ก็แน่นอนที่จะต้องมีการกระทบต่อมายังโครงการก่อสร้างซึ่งกำลังดำเนินงานอยู่ และก็จะส่งผลมาจนถึงการจ่ายเงินงวดให้กับทางผู้รับเหมาก่อสร้าง และผู้ให้บริการวิชาชีพบริหาร งานก่อสร้างอีกด้วย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การได้รับค่าบริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง จากโครงการภาครัฐ การนั้นแม้ว่าจะได้รับค่าบริการค่อนข้างล่าช้าเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็สามารถมั่นใจได้ว่าจะต้องได้รับ ค่าบริการวิชาชีพอย่างแน่นอน ในขณะที่การให้บริการแก่โครงการภาคเอกชนนั้นหากทางผู้ให้ บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ได้มีการสืบหาข้อมูลทางภาวะการเงินทางฝ่ายเจ้าของโครงการ จนทราบข้อเท็จจริงที่ถูกต้องแน่นอนแล้วว่าไม่มีความเสี่ยงแต่อย่างใด รวมทั้งทราบนิสัยใจคอของ ฝ่ายเจ้าของโครงการอย่างแน่ชัด ว่าจะไม่มีปัญหาขัดแย้งในเรื่องการจ่ายเงิน หลังจากนั้นจึงตกลง ที่จะรับงาน ส่วนใหญ่ก็จะได้รับค่าบริการวิชาชีพครบถ้วนตามสัญญา และตรงตามกำหนด แต่ หากว่าถ้าไม่ทราบข้อมูลที่ถูกต้องตั้งแต่ก่อนเข้าบริหารงานก่อสร้างให้แล้ว ก็อาจประสบกับปัญหา การไม่ได้รับเงินครบตามที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือได้รับอย่างล่าช้าในบางงวดก็เป็นได้

ในกรณีที่การดำเนินโครงการก่อสร้างนั้น ไม่สามารถเสร็จสิ้นได้ทันกำหนดเวลาที่ระบุ ไว้ในสัญญา การรับค่าบริการวิชาชีพของฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง จากการ ปฏิบัติหน้าที่ให้โครงการก่อสร้างภาครัฐการนั้น โดยมากแล้วจะเป็นการรับจากทางฝ่ายผู้รับเหมา ก่อสร้างและส่วนใหญ่แล้วก็จะได้รับในอัตราเท่าเดิม แต่สำหรับโครงการก่อสร้างภาคเอกชนผู้ให้ บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจะได้รับค่าธรรมนิยม ในส่วนที่ปฏิบัติหน้าที่เกินกำหนดเวลา ในสัญญา จากทางฝ่ายเจ้าของโครงการหรือฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างนั้นขึ้นอยู่กับว่า สาเหตุซึ่งส่ง ผลให้การดำเนินงานล่าช้ามาจากบุคคลกลุ่มใด ทั้งนี้สำหรับทั้งสองประเภทของโครงการก่อสร้าง อาจมีบ้างในบางกรณีที่จะมีการตกลงกันใหม่ว่า หากการดำเนินโครงการเกินจากกำหนดเวลาที่ได้

ระบุไว้ในสัญญา นั้น ทางผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจะได้รับค่าธรรมเนียมในอัตราเท่าไรจากใคร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและเหตุผลในหลายๆด้าน นอกจากนี้แล้วจากข้อมูลข้างบนจะเห็นว่าสำหรับโครงการก่อสร้างภาคราชการนั้น อาจมีบ้างที่เมื่อการดำเนินงานก่อสร้างเลยจากกำหนดเวลาออกไป ผู้ที่ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจะต้องปฏิบัติงานต่อไปให้เสร็จสิ้น โดยที่ไม่ได้รับค่าธรรมเนียมในการให้บริการสำหรับช่วงเวลาดังกล่าวเลยด้วย

จากการเก็บข้อมูลพบปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องของค่าบริการวิชาชีพดังต่อไปนี้

โครงการก่อสร้างภาคราชการ

1. ค่าบริการวิชาชีพถูกกำหนดไว้ในลักษณะร้อยละของค่าก่อสร้าง ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำมากและได้กำหนดไว้เพียงอัตราเดียวคือร้อยละ 1.75 สำหรับมูลค่างานก่อสร้างในส่วนที่เกิน 10 ล้านบาทขึ้นไปทั้งหมด นอกจากนี้แล้วจำนวนเงินค่าบริการวิชาชีพที่ผู้บริหารงานก่อสร้างได้รับจากการให้บริการแก่โครงการ ก็ไม่เหมาะสมกับข้อกำหนดต่างๆที่มีการระบุไว้ใน TOR อาทิเช่น ในบางโครงการจะมีการกำหนดบุคลากรประจำโครงการซึ่งมีคุณวุฒิสูงมากในหลายตำแหน่ง แต่งบประมาณในการว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั้น กลับเป็นจำนวนเงินค่อนข้างน้อย ผลก็คือเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกันแล้ว ค่าบริการวิชาชีพที่บุคคลกลุ่มดังกล่าวได้รับนั้นก็นับว่าเป็นจำนวนเงินซึ่งต่ำมากพอสมควร

2. ความล่าช้าของขั้นตอนต่างๆในการอนุมัติค่าบริการวิชาชีพ ให้แก่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ตั้งแต่ช่วงเวลาการตรวจรับงานในแต่ละงวด ซึ่งต้องมีการติดต่อประสานงานกับทางคณะกรรมการตรวจรับงานท่านต่างๆ เพื่อให้ได้จำนวนกรรมการเพียงพอกับข้อกำหนด จึงสามารถทำการตรวจรับงานได้ ทั้งนี้กรรมการแต่ละท่านดังกล่าวก็เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีหน้าที่การทำงานในระดับสูง จึงเป็นการยากลำบากที่จะจัดเวลาอันเหมาะสมให้ได้ตรงกัน หลังจากนั้นก็เป็นขั้นตอนการดำเนินงานเอกสารต่างๆภายในองค์กรฝ่ายเจ้าของโครงการ ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนอีกมากมาย จนกระทั่งเมื่อเสร็จสิ้นจึงได้มีการอนุมัติค่าบริการวิชาชีพ

3. การที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ได้รับค่าบริการวิชาชีพในระดับต่ำนั้นสามารถก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกมากมายได้ กล่าวคือทางฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างอาจจำเป็นต้องหารายรับเข้าสู่องค์กรเพิ่มเติม ด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น การรับเงินพิเศษจากทางฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้าง บริษัทขายสินค้าชนิดต่างๆ หรืออาจหาด้วยวิธีการที่ไม่ถูกต้องอื่นๆก็เป็นได้

4 ในบางโครงการที่มีการกำหนดว่าบุคลากรบางตำแหน่ง จะต้องอยู่ประจำโครงการ ตลอดช่วงเวลาการดำเนินงานก่อสร้างนั้น ก็นับได้ว่าเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณบางส่วน ของราชการไปโดยไม่จำเป็น เนื่องจากในการดำเนินโครงการนั้น ประกอบด้วยงานหลายส่วน และ ช่วงเวลาต่างๆหลายช่วงเวลา ซึ่งในบางช่วงก็อาจไม่มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการให้บริการโดย บุคลากรบางตำแหน่ง กล่าวคือในการดำเนินงานนั้นมีงานหลายๆส่วนที่สามารถจะกระทำได้ ก็ ต่อเมื่องานบางส่วนเสร็จสิ้นลงแล้วนั่นเอง ดังนั้นสำหรับบุคลากรในบางตำแหน่งดังกล่าว หากว่า ยังไม่ถึงช่วงเวลาที่สามารถจะเข้าปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ทางโครงการได้ แต่ต้องถูกกำหนดให้เข้า ประจำโครงการทันที ก็นับเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณบางส่วนของราชการไปอย่างแท้จริง

5. สำหรับโครงการก่อสร้างอาคารราชการบางโครงการนั้น เมื่อการก่อสร้างเลยจาก กำหนดเวลาที่ได้ระบุไว้ในสัญญาออกไป ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างอาจมีความเสี่ยง อยู่บ้างสำหรับช่วงเวลาดังกล่าว ที่จะไม่ได้รับค่าธรรมเนียมของการให้บริการวิชาชีพ ในขณะที่ ยังต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกระทั่งการดำเนินโครงการเสร็จสิ้น

โครงการก่อสร้างภาคเอกชน

1 สำหรับโครงการก่อสร้างภาคเอกชนนั้น อาจจะมีปัญหาสำหรับผู้ให้บริการวิชาชีพ บริหารงานก่อสร้างบ้าง นั่นก็คือเรื่องการไม่ได้รับค่าบริการวิชาชีพที่ครบถ้วนตามกำหนดนั่นเอง ซึ่งสามารถนับว่าเป็นปัญหาด้านความเสี่ยงที่สำคัญมากที่สุด สำหรับประเด็นค่าบริการวิชาชีพของ โครงการก่อสร้างภาคเอกชน

2 โครงการก่อสร้างที่ราคาสูงมากๆ ย่อมต้องมีบริษัทบริหารงานก่อสร้างเข้าร่วม ประกวดราคากันเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ค่าบริการวิชาชีพที่ได้รับจริงๆนั้นกลับกลายเป็น จำนวนเงินในอัตราที่ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากการแข่งขันกันลดราคาลงเพื่อแย่งงาน โดยบริษัท บริหารงานก่อสร้างรายต่าง ๆ นั้นเอง

5.2.4 ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่

ตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงขอบเขตหน้าที่การให้บริการทั้งหมด ของกลุ่มผู้ให้บริการวิชา ชีพบริหารงานก่อสร้าง ซึ่งได้รับการกำหนดไว้โดยสมาคมวิชาชีพต่างๆไปแล้วในบทที่ 2 นั้น จึงสามารถสรุปถึงวัตถุประสงค์หลักในการว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ของ ทางฝ่ายเจ้าของโครงการได้ว่า การว่าจ้างกลุ่มบุคคลดังกล่าวเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ให้แก่โครงการก่อสร้างนั้น ก็เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงไปได้ โดยที่ระยะเวลาในการดำเนินงาน งบ

ประมาณในการลงทุนทั้งหมด และคุณภาพของผลงานที่สำเร็จออกมา เป็นไปตามที่ได้มีการกำหนดไว้นั้นเอง สำหรับประเด็นสำคัญอื่นๆที่นอกเหนือจากนั้น ก็มีอาทิเช่น การช่วยเหลือและกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของฝ่ายต่างๆในสถานที่ก่อสร้าง การดูแลคุณภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างของโครงการ ฯ

ในประเด็นของความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่นั้น จากข้อมูลทั้งหมดที่ผู้วิจัยเก็บได้มาทั้งหมดพบว่า ทางกลุ่มผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบการดำเนินโครงการให้เสร็จสมบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้เป็นอันดับแรกสุด นั่นคือหากจะมีการกำหนดว่าทางฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจำเป็นต้องรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่โครงการก่อสร้างใดๆแล้ว ประเด็นดังกล่าวก็น่าจะเป็นประเด็นที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างทั้งหลายควรต้องรับผิดชอบ นอกจากนี้แล้วประเด็นที่ควรที่จะต้องรับผิดชอบในอันดับต่ำลงไปก็คือ คุณภาพของงานโครงการ งบประมาณในการดำเนินงาน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเรียงตามลำดับความเหมาะสมในการรับผิดชอบจากมากลงไปหาน้อยที่สุด นอกจากนี้แล้วทางฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมอีกด้วยว่า หากจะมีการกำหนดให้ผู้บริหารงานก่อสร้างต้องรับผิดชอบในประเด็นต่างๆดังกล่าวข้างต้นนั้น ก็สามารถที่จะทำได้ หากแต่ทางฝ่ายเจ้าของโครงการจะต้องให้อำนาจในการตัดสินใจ แก่ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่บริหารงานก่อสร้างมากกว่าลักษณะที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เจ้าของโครงการต้องยินดียินดีรับฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของบุคลากรกลุ่มดังกล่าว รวมทั้งยังต้องมีการกำหนดขอบเขตหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างให้มีความเข้าใจตรงกันชัดเจนกับทุกฝ่าย และใช้ยึดถือปฏิบัติอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ทางฝ่ายเจ้าของโครงการยังต้องเปิดกว้างในเรื่องของงบประมาณด้านต่างๆ ของแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานมากกว่านี้อีกด้วย เช่น ต้องไม่ตัดเองงบประมาณในส่วนของการดูแลรักษาความปลอดภัยออก เนื่องจากเห็นว่าการเสี่ยงงบประมาณสำหรับส่วนดังกล่าวนั้นไม่ได้ส่งผลโดยตรงไปยังความสำเร็จของการดำเนินโครงการ ฯ

ทั้งนี้มีความคิดเห็นในทางตรงข้ามส่วนหนึ่งด้วย กล่าวคือผู้ถูกสัมภาษณ์บางท่านได้ให้ความเห็นว่าผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั้น ไม่ควรต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายในด้านใดๆของโครงการเลย และไม่สามารถที่จะรับผิดชอบได้ด้วย สำหรับเหตุผลนั้นก็เนื่องมาจากค่าบริการวิชาชีพที่ได้รับจากแต่ละโครงการ ก็สามารถนับได้ว่าเป็นจำนวนเงินที่น้อยมากอยู่แล้ว ลักษณะเปรียบเหมือนการรับเงินเดือนในแต่ละเดือนจากทางเจ้าของโครงการเท่านั้น หากเกิดความเสียหายในด้านใดของโครงการขึ้น แนวทางเดียวที่สามารถทำได้ก็คือ ฝ่ายเจ้าของโครงการมีอิสระที่จะเปลี่ยนบุคลากรกลุ่มดังกล่าวออกจากโครงการไปนั่นเอง ซึ่งก็มีความเป็นไปได้สูง

ที่ทางเจ้าของโครงการจะตัดสินใจเช่นนั้น หากจะให้ทางผู้บริหารงานก่อสร้างต้องรับผิดชอบด้วยจำนวนเงินหรือสิ่งอื่น ๆ นั้น คงไม่สามารถกระทำได้

แต่ทว่าสำหรับความคิดเห็นทางฝ่ายเจ้าของโครงการต่าง ๆ นั้น จะให้ความสำคัญในส่วนความรับผิดชอบของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ต่อประเด็นเรื่องของคุณภาพของงานโครงการก่อสร้างมากที่สุด ซึ่งทราบได้จากลงคะแนนให้ความเห็นว่าผู้บริหารงานก่อสร้างสมควรต้องรับผิดชอบในประเด็นดังกล่าวเป็นอันดับแรก และได้รับการให้คะแนนถึงร้อยละ 100 เต็ม ซึ่งมีความแตกต่างจากความคิดเห็นของทางฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ที่ให้ความสำคัญเห็นว่าประเด็นที่ควรรับผิดชอบมากที่สุด คือเรื่องระยะเวลาการดำเนินโครงการ นอกจากนี้แล้วประเด็นที่ฝ่ายเจ้าของโครงการ ให้ความสำคัญว่าผู้บริหารงานก่อสร้างควรที่จะต้องรับผิดชอบในอันดับต่ำลงไปก็คือ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ระยะเวลาการดำเนินโครงการ และงบประมาณในการดำเนินงาน โดยเรียงตามลำดับความเหมาะสมในการรับผิดชอบจากมากลงไปหาน้อยที่สุด

นอกจากความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีความรับผิดชอบในอีกลักษณะหนึ่งนั่นคือ ความรับผิดชอบในส่วนที่จะต้องถูกกำกับและควบคุมโดยกฎหมายของบ้านเมือง ซึ่งบทลงโทษนั้นจะถูกนำมาใช้เมื่อมีการปฏิบัติหรือเกิดมีการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้าง ผิดไปจากกฎเกณฑ์ที่ทางราชการได้กำหนดไว้ รวมทั้งเมื่อเกิดความเสียหายทางด้านชีวิตและทรัพย์สินขึ้นในโครงการ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วผู้ที่ต้องรับหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมดในปัจจุบันก็คือ ผู้รับเหมาก่อสร้างนั่นเอง สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ทางฝ่ายผู้บริหารงานก่อสร้างแทบทุกโครงการ ไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ดังกล่าวเหล่านั้น เป็นเพราะว่าในการขออนุญาตทางราชการเพื่อก่อสร้างโครงการใดๆก็ตาม ส่วนใหญ่แล้วบุคลากรของทางฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ลงชื่อควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งหมายถึงการเป็นผู้รับผิดชอบในระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานก่อสร้างทั้งหมด ดังนั้นเมื่อเกิดมีการกระทำใดๆ ที่ผิดไปจากข้อกำหนด หรือกฎหมายต่างๆ ซึ่งทางราชการได้วางไว้ รวมทั้งเมื่อเกิดความเสียหายทางด้านชีวิตและทรัพย์สินในขั้นตอนการก่อสร้างขึ้นมา ทางฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างก็ต้องเป็นบุคคลกลุ่มแรกที่รับผิดชอบนั่นเอง ทั้งที่ในบางกรณีแล้วความเสียหายดังกล่าว นั้น อาจมีสาเหตุส่วนหนึ่งที่มาจากความผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ ของฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างด้วยก็ว่าได้ แต่เนื่องจากไม่ได้เป็นผู้ที่ลงชื่อไว้ในการขออนุญาตก่อสร้าง เมื่อถึงที่สุดแล้วจึงไม่ต้องเป็นผู้ที่รับผิดชอบใดๆ ทางกฎหมายเลย

ในประเด็นนี้ผู้วิจัยได้เคยสอบถามความคิดเห็น จากบุคคลหลายฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้าง และได้รับคำตอบส่วนใหญ่ตอบกลับมาว่าสิ่งที่กล่าวถึงข้างต้นนั้นนับเป็นเรื่องที่ไม่ยุติธรรมนักต่อทางฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้าง ทั้งนี้เนื่องจากในบางกรณีผู้ที่ควรต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงต่อโครงการก่อสร้างนั้น อาจไม่ใช่ทางฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างก็เป็นได้ แต่อาจจะเป็นทางฝ่ายผู้ออกแบบ ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง หรือแม้กระทั่งทางฝ่ายเจ้าของโครงการเอง ดังนั้นจึงควรต้องมีการวิเคราะห์ให้ถี่ถ้วน ว่าการกระทำของบุคคลกลุ่มใดเป็นต้นเหตุหลักที่ก่อให้เกิดความผิดพลาดแก่โครงการก่อสร้างขึ้น จนถึงขั้นที่ต้องมีการรับผิดชอบทางกฎหมายดังกล่าว แล้วจึงดำเนินการให้บุคคลกลุ่มนั้นเป็นผู้ที่รับผิดชอบไปตามสมควร

จากข้อมูลทั้งหมดที่ได้กล่าวไปแล้วนั้นทำให้สามารถสรุปได้ว่า ควรที่จะมีการปรับเปลี่ยนความรับผิดชอบทางกฎหมายดังกล่าวของกลุ่มผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความยุติธรรมต่อฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างมากขึ้น และยังเป็นส่วนที่จะช่วยควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่รวมถึงการกระทำของบุคลากรฝ่ายต่างๆในโครงการก่อสร้าง ให้มีประสิทธิภาพและดำเนินไปอย่างถูกต้องตามที่ควรจะเป็นมากกว่าที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้อีกด้วย ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าข้อสรุปดังกล่าวที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไปนั้น เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับ การศึกษา บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของบริษัทที่ปรึกษางานบริหาร โครงการก่อสร้างอาคารในประเทศไทย (นายมานพ , 2537) ซึ่งทำการวิจัย และได้ทำการเสนอแนะไว้ว่า " ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ที่มีต่อฝ่ายต่างๆในโครงการ รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคมนั้น ควรที่จะเพิ่มให้มากยิ่งขึ้นในอนาคต ทั้งนี้โดยอาจจะต้องมีการเพิ่มค่าความรับผิดชอบ เข้าไปในส่วนของค่าธรรมเนียมที่บุคคลกลุ่มดังกล่าวได้รับอยู่ในปัจจุบันก็เป็นได้ "

5.2.5 การขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนั้น ได้มีเพียงการกำหนดให้ดำเนินการจัดสอบเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของทางวิชาชีพวิศวกร และสถาปนิกทั่วไป ซึ่งเป็นการสอบรวมของบุคลากรทั้งสายวิชาชีพดังกล่าวทั้ง 2 ประเภท ทั้งๆที่เห็นกันได้อย่างชัดเจนว่ามีความแตกต่างกันอย่างมากสำหรับเทคนิควิธีการปฏิบัติงาน และรายละเอียดในเรื่องต่างๆ ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนของการออกแบบ และการปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะที่ต้องอยู่ประจำโครงการ ณ สถานที่ก่อสร้างจริง แต่ก็ยังไม่ปรากฏว่ามีหน่วยงานหรือองค์กรใดทำหน้าที่ดูแลกำกับ รวมทั้งกำหนดระดับความรู้ความสามารถ หรือตั้งเกณฑ์ทดสอบความชำนาญทางวิชาชีพสำหรับผู้ที่จะ

สามารถเข้าปฏิบัติหน้าที่ ในส่วนของการบริหารงานก่อสร้างโดยเฉพาะไว้เลย ดังนั้นเมื่อไม่มีมาตรฐานที่สามารถใช้เป็นตัวกลางชี้ชัดในการพิจารณาได้แล้ว จึงเป็นเรื่องยากที่จะหาข้อสรุปถึงระดับความรู้ความสามารถที่เหมาะสม ของผู้ที่ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างได้

จากการสอบถามความคิดเห็นกลุ่มผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง พบว่าในส่วนของผู้ที่มีความเห็นด้วย กับการจัดให้มีการแยกเกณฑ์พิจารณาในการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนั้น ได้ให้เหตุผลสนับสนุนว่า ผู้ที่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการทางด้านบริหารงานก่อสร้าง ควรต้องเป็นผู้มีความพร้อมทางด้านต่างๆซึ่งจำเป็นในการปฏิบัติงาน ทั้งความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ รวมทั้งประสบการณ์และจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ ก็ควรต้องมีให้มากเพียงพอ เพื่อที่บุคคลผู้นั้นจะสามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางที่ถูกที่ควร ซึ่งกลุ่มผู้ที่มีความเห็นว่าควรแยกเกณฑ์ในการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพนั้น ได้ให้เหตุผลว่าการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้บุคคลมีความพร้อม สำหรับเข้าปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างมากยิ่งขึ้น นั่นคือเป็นการพัฒนามาตรฐานความรู้ความสามารถของบุคลากรในสายวิชาชีพดังกล่าวให้มีคุณภาพเหมาะสมขึ้นกว่าเดิม ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อวงการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างในประเทศไทยต่อไปอีกด้วย สำหรับในการกำหนดว่าผู้ที่จะให้บริการในสายวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจะต้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นมานั้น อาจเป็นเพียงเฉพาะบุคคลที่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่ ในตำแหน่งที่มีความสำคัญของสายงานดังกล่าว เช่น วิศวกรและสถาปนิก ทั้งนี้ก็เป็นในลักษณะเดียวกันกับการทดสอบเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของ กว. และ กส. นั่นเอง นอกจากนี้แล้วหากจะพิจารณาถึงรายละเอียดบางส่วน เช่น ในประเด็นของการขอเลื่อนวุฒิใบอนุญาตนั้น ผู้ที่ขอเลื่อนวุฒิจะต้องทำการรวบรวมคะแนนจากงานต่างๆซึ่งได้ปฏิบัติมาในอดีต ให้ครบตามที่ได้มีการกำหนดไว้แล้วจึงดำเนินการยื่นขอสอบได้ ทั้งนี้ในเรื่องของคะแนนที่ให้สำหรับการปฏิบัติงานมาในอดีตนั้น ทางสภาวิศวกรและสภาสถาปนิกได้กำหนดให้คะแนนจากการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนองงานนอกแบบมีค่าสูงกว่า คะแนนจากการปฏิบัติหน้าที่อำนวยการก่อสร้างและให้คำปรึกษา ซึ่งประเด็นนี้เองที่ทางกลุ่มผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างให้ความเห็นว่า ไม่ยุติธรรมต่อกลุ่มวิชาชีพของตนเองเท่าที่ควร

ในที่นี้ผู้วิจัยจะขอหยิบยกข้อกำหนดในการขอเลื่อนประเภท ของผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปนิกซึ่งได้มีการกำหนดไว้ในปัจจุบัน มาให้พิจารณาเป็นตัวอย่าง

การยื่นแสดงผลงาน

ก. ผู้ขอรับใบอนุญาตประเภทสามัญสถาปนิก จะต้องยื่นผลงานตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

- งานออกแบบอย่างเดียวน้อยกว่า 3 ผลงาน หรือ
- งานออกแบบ 2 ผลงานและงานอำนวยความสะดวกก่อสร้างอีกไม่น้อยกว่า 3 ผลงาน

ข. ผู้ขอรับใบอนุญาตประเภทวุฒิสถาปนิก จะต้องยื่นผลงานตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

- งานออกแบบอย่างเดียวน้อยกว่า 7 ผลงาน หรือ
- งานออกแบบ 5 ผลงานและงานอำนวยความสะดวกก่อสร้างอีกไม่น้อยกว่า 5 ผลงาน หรือ
- งานออกแบบ 5 ผลงานและงานให้คำปรึกษาอีกไม่น้อยกว่า 7 ผลงาน หรือ
- งานออกแบบ 5 ผลงานและงานอำนวยความสะดวกก่อสร้างไม่น้อยกว่า 3 ผลงาน และงานให้คำปรึกษาอีกไม่น้อยกว่า 4 ผลงาน

จะเห็นได้จากข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้นว่า หากผู้ที่จะมาขอเลื่อนประเภทนั้น เป็นสถาปนิกที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสายงานอำนวยความสะดวกหรือการให้คำปรึกษามาตลอด คงไม่สามารถที่จะเลื่อนเป็นสามัญสถาปนิกหรือวุฒิสถาปนิกได้เลย หรือแม้ว่าจะเคยได้ผ่านงานการออกแบบมาบ้าง สามารถนำเอาผลงานการออกแบบดังกล่าวมารวมกับงานอำนวยความสะดวกหรืองานให้คำปรึกษาเพื่อเสนอขอเลื่อนประเภทนั้น ก็พบว่าต้องยื่นผลงานเป็นจำนวนมากกว่าสถาปนิกที่ยื่นผลงานด้านการออกแบบเพียงอย่างเดียวทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นต่อประเด็นนี้ว่าควรที่จะเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น เพื่อที่จะก่อให้เกิดความเหมาะสมและเป็นธรรมกับผู้ประกอบวิชาชีพสถาปนิกในทุกสายงานมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากเกณฑ์ดังกล่าวนี้แล้ว หากจะพิจารณาไปยังข้อสอบที่ใช้ในการสอบเลื่อนวุฒิซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพในปัจจุบันก็จะเห็นได้ว่าข้อสอบส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่มาจากการศึกษาเล่าเรียน นั่นคือเป็นหลักวิชาการทางทฤษฎี มากกว่าจะนำมาจากประสบการณ์ด้านการปฏิบัติวิชาชีพจริงในสายงานก่อสร้าง ดังนั้นหากได้มีการแยกเกณฑ์การพิจารณาในการขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและการขอเลื่อนวุฒิต่างๆ ออกเป็นประเภทๆ ให้ชัดเจนแล้ว ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานใดก็ต้องผ่านเกณฑ์ทดสอบตามสาขาการปฏิบัติงานทางด้านนั้น น่าที่จะมีความเหมาะสมมากกว่า

อย่างไรก็ตาม มีผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง โดยเฉพาะขั้นนั้น ได้ให้คำอธิบายว่าบุคลากรทางวิชาชีพด้านนี้ของประเทศไทยมีจำนวนค่อนข้างน้อยอยู่แล้ว หากกำหนดให้

มีการสอบดังกล่าว อาจเป็นเหตุให้บุคลากรกลุ่มนี้มีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการได้ รวมทั้งเกรงว่าในส่วนของเนื้อหาข้อสอบดังกล่าวจะมีการจัดทำออกมาในลักษณะของข้อสอบทฤษฎีทางวิชาการ ซึ่งดำเนินการโดยนักวิชาการต่างๆ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วข้อสอบสำหรับบุคลากรสายวิชาชีพนี้ ควรต้องเป็นการเก็บรวบรวมมาการทำงานจริง จากประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ในสายงานก่อสร้าง โดยที่อาจต้องดำเนินการรวบรวมข้อมูลต่างๆจากหลายช่วงเวลา และหลายเหตุการณ์มาประยุกต์ใช้ ซึ่งค่อนข้างที่จะทำได้ยาก นอกจากนี้แล้วการที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างมีใบอนุญาต กว. หรือ กส. ในลักษณะที่ในปัจจุบันเป็นอยู่นี้ก็น่าที่จะสามารถเชื่อถือได้อยู่แล้ว ทั้งนี้ในขั้นตอนต่างๆของการสอบก็ยังมีปัญหาเรื่องความยุติธรรมของหน่วยงานที่จัดดำเนินการได้ และท้ายสุดก็คือ มีความห่วงเกรงว่าเมื่อจัดทำสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างขึ้นโดยตรงนั้น อาจมีผลให้การบริการวิชาชีพในสายงานดังกล่าว สามารถที่จะดำเนินการได้โดยบุคคลเพียงคนเดียวในลักษณะของการประกอบวิชาชีพอิสระคล้ายกับ ผู้ออกแบบอิสระที่มีอยู่ทั่วไปในปัจจุบัน ซึ่งผู้ตอบได้ให้ความเห็นว่าวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั้น ควรที่จะมีการดำเนินงานเป็นลักษณะของกลุ่มบุคคล หรือในรูปแบบของบริษัท ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

5.3 ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง

ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ตลอดช่วงเวลาที่ได้รับการว่าจ้างจากทางฝ่ายเจ้าของโครงการใดๆนั้น เป็นที่แน่นอนว่าผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างย่อมจะต้องประสบกับปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆในการดำเนินงานโครงการ ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาจากหลายๆฝ่ายที่เกี่ยวข้อง หรือหลายๆแหล่งที่มา และเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะส่งผลกระทบต่อไปยังการปฏิบัติหน้าที่ของกลุ่มบุคคลดังกล่าว รวมทั้งยังเป็นสาเหตุทำให้การบริหารงานโครงการไม่สามารถดำเนินไปได้ อย่างราบรื่นหรือมีประสิทธิภาพสูงสุดดังที่ควรจะเป็นอีกด้วย สำหรับการวิเคราะห์ปัญหาในการให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนี้ ผู้วิจัยจะแบ่งเนื้อหาการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วนหลักๆ คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายเจ้าของโครงการ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้ออกแบบ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้าง

จากการศึกษาการบริหารงานก่อสร้างในประเทศไทย : ปัญหาและแนวทางแก้ไข (นาย วิโรจน์, 2540) พบว่า " ปัญหาการให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างซึ่งเกิดจากเจ้าของโครงการ ผู้ออกแบบ และผู้รับเหมาก่อสร้าง ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาซึ่งมีสาเหตุมาจากทางด้านการเงิน ข้อจำกัดขององค์กร และปัญหาจากบุคลากรซึ่งเป็นตัวแทนของแต่ละฝ่าย " สำหรับรายละเอียด

ของปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากแต่ละฝ่าย รวมทั้งสาเหตุที่ทำให้ปัญหาทั้งหลายเหล่านั้นก่อให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ผู้วิจัยได้ศึกษาและจะทำการเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่กำลังจะกล่าวถึงต่อไปนี้

5.3.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายเจ้าของโครงการ

ตามที่ได้กล่าวไปในบทที่ 2 แล้วว่า เจ้าของโครงการเป็นบุคคลซึ่งทำการว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ให้แก่โครงการ ดังนั้นความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระหว่างกลุ่มบุคคลสองกลุ่มนี้ จึงเป็นไปในลักษณะของผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างนั่นเอง หรืออาจกล่าวได้ว่าวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั้น มีขึ้นเพื่อการสร้างประโยชน์ให้แก่ทางฝ่ายเจ้าของโครงการโดยตรงนั่นเอง ทั้งนี้จะเห็นได้จากคำจำกัดความซึ่งถูกกำหนดขึ้นโดยสมาคมวิชาชีพต่างๆ รวมถึงขอบเขตการปฏิบัติงานของผู้ที่ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวถึงในบทที่ 2 แล้ว อาทิเช่น A.I.A (สถาบันสถาปนิกแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา) ได้ให้คำนิยามของ Construction Management ไว้ว่าเป็น " การให้บริการทางด้านการบริหาร ซึ่งจัดดำเนินการขึ้นเพื่อเจ้าของโครงการ ในช่วงเวลาระหว่างการออกแบบ การก่อสร้าง หรือทั้งสองช่วงเวลา โดยบุคลากรซึ่งได้ผ่านการฝึกฝนในเรื่องที่สำคัญมาแล้ว รวมทั้งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ การให้บริการทางด้านการบริหารนี้ อาจรวมไปถึงการให้คำแนะนำเรื่องระยะเวลาและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เป็นผลเนื่องมาจากการตัดสินใจในการออกแบบและก่อสร้าง การแนะนำในเรื่องของการวางแผนการดำเนินงาน การควบคุมระยะเวลา การประสานงานในการเปิดประมูล การเจรจาต่อรอง และประกาศผลการประมูลงาน การจัดการสั่งซื้อวัสดุที่มีความสำคัญและต้องอาศัยระยะเวลาในการติดต่อดำเนินการนาน รวมถึงเป็นผู้ประสานงานการก่อสร้างทั้งหลาย"

ASCE (สมาคมวิศวกรโยธาแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา) ก็ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับคำว่า การบริหารงานก่อสร้างไว้ว่า " วิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง เป็นหนึ่งในวิธีการซึ่งสามารถสนองตอบความต้องการในด้านการก่อสร้าง สำหรับเจ้าของโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นงานเกี่ยวกับการวางแผนโครงการ ออกแบบ และการตรวจสอบการปฏิบัติงานในขั้นตอนของการก่อสร้าง โดยที่งานต่างๆเหล่านั้นได้รับการดำเนินการโดยคณะบริหารโครงการ ซึ่งประกอบด้วย เจ้าของโครงการ ผู้บริหารงานก่อสร้าง และองค์กรที่ทำหน้าที่ออกแบบ รวมทั้งผู้รับเหมาก่อสร้างก็เป็นส่วนหนึ่งของคณะบริหารโครงการนี้ด้วย คณะบริหารโครงการจะปฏิบัติงานร่วมกัน โดยเริ่มตั้งแต่การออกแบบ ไปจนกระทั่งโครงการเสร็จสิ้น มีวัตถุประสงค์คือ ตอบสนองความต้องการของเจ้าของโครงการให้ได้อย่างดีที่สุด "

ด้วยเหตุผลที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ตกอยู่ในฐานะของผู้รับจ้างดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามความต้องการของฝ่ายเจ้าของโครงการ โดยที่บ่อยครั้งก็มีหลายๆ ประเด็นเป็นสาเหตุก่อให้เกิดปัญหาขึ้น ซึ่งนอกจากจะมีผลกระทบโดยตรงกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างแล้ว ยังอาจเป็นสาเหตุที่ส่งผลให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานโครงการต่อไปอีกมากมายได้

จากข้อมูลที่ได้สอบถามทางฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างมานั้น พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายเจ้าของโครงการภาครัฐ และเกิดขึ้นบ่อยครั้งมากที่สุดก็คือ การคัดเลือกผู้รับเหมาโดยยึดราคาต่ำสุดเป็นหลัก ทั้งนี้ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างได้ให้ความเห็นว่า เป็นสาเหตุสำคัญซึ่งก่อให้เกิดปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานโครงการในระดับสูงมาก เนื่องจากในการดำเนินงานโครงการใดๆ นั้น ผู้รับเหมาก่อสร้างเปรียบเสมือนเป็นกลุ่มบุคคลหลักในการดำเนินงานส่วนของการก่อสร้างนั่นเอง ฉะนั้นหากทางโครงการได้ผู้รับเหมาที่ไม่มีประสิทธิภาพ ความรอบรู้ชำนาญงาน รวมทั้งบุคลากรที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ก็ยังมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมเพียงพอ นอกจากนั้นทางบริษัทรับเหมาก่อสร้างดังกล่าวก็ยังคงประสบกับปัญหาความคล่องตัวทางการเงินอีกส่วนหนึ่งแล้ว การดำเนินงานก่อสร้างก็มีความเป็นไปได้อย่างมากที่จะเกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นตลอดทั้งโครงการ และแน่นอนย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างอีกด้วย สำหรับเหตุผลในการอธิบายถึงการเกิดขึ้นของปัญหาการคัดเลือกผู้รับเหมาโดยยึดเอาราคาต่ำสุดเป็นหลัก ของทางเจ้าของโครงการภาครัฐนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า น่าจะเกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการของทางราชการ ที่พยายามจะนำเอาเงินภาษีของประชาชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ขึ้นให้ได้มากที่สุด ฉะนั้นจึงส่งผลให้เกณฑ์การคัดเลือกผู้รับเหมาก่อสร้างปรากฏออกมาในลักษณะดังกล่าวนั่นเอง นอกจากนี้ปัญหาดังกล่าวแล้ว จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายเจ้าของโครงการภาครัฐบ่อยครั้งในอันดับรองลงไปก็คือ การดำเนินการตัดสินใจและอนุมัติงานในส่วนต่างๆ ล่าช้านั่นเอง สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นก็เนื่องจาก ขั้นตอนและระเบียบวิธีการดำเนินงานเอกสารต่างๆ ของทางราชการนั่นเอง ที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนมาก ต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ซึ่งได้มีการกำหนดไว้ โดยไม่มีการผ่อนปรนแม้แต่เหตุการณ์ที่จำเป็นหรือในบางกรณีที่การทำงานเป็นไปอย่างเร่งด่วน อีกทั้งการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำหรับในบางหน่วยราชการนั้น ก็ใช้ระยะเวลามากเกินไปที่สมควรจะเป็น ส่งผลให้ข้อมูลหรือการติดตามงานบางประการ ล่าช้าเกินกว่าที่จะสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างทันถ่วงทีและก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่โครงการก่อสร้างได้

ทางด้านของปัญหาที่เกิดขึ้นจากเจ้าของโครงการภาคเอกชน ซึ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้งมากที่สุด และสามารถพบเห็นได้โดยทั่วไปก็คือ การเปลี่ยนการตัดสินใจบ่อยครั้งมากนั่นเอง เช่น การเปลี่ยนวัตถุประสงค์ต่างๆที่ต้องใช้ภายในโครงการ การเปลี่ยนแปลงแบบแปลนที่จะดำเนินงานก่อสร้าง ฯลฯ ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากเจ้าของโครงการภาคเอกชนนั้น เป็นผู้ที่จะต้องลงทุนเองสำหรับค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโครงการ ฉะนั้นย่อมมีความต้องการที่จะได้รับผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพมากที่สุด นอกจากนั้นแล้วฝ่ายต่างๆซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้รับจ้างให้แก่ทางเจ้าของโครงการนั้น ก็มีพื้นฐานความสัมพันธ์ค่อนข้างจะใกล้ชิดกับเจ้าของโครงการภาคเอกชนอีกด้วย รวมถึงการติดต่อประสานงานระหว่างกันก็ไม่ได้มีลักษณะเป็นทางการดังเช่นในโครงการภาครัฐ การดำเนินการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจในประเด็นต่างๆของฝ่ายเจ้าของโครงการ เพื่อที่จะให้ผลงานก่อสร้างสำเร็จออกมาอย่างมีคุณภาพและเป็นที่น่าพึงพอใจแก่ทางเจ้าของโครงการมากที่สุดจึงเกิดขึ้นบ่อยครั้งมากนั่นเอง สำหรับปัญหาดังกล่าวก็แน่นอนที่ย่อมจะส่งผลทำให้เกิดการซ้ำซ้อนของขั้นตอนการดำเนินงานในส่วนต่างๆ ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลากรฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานก่อสร้างโครงการ นอกจากนั้นยังอาจจะก่อให้เกิดการสูญเสียเวลาและทรัพยากรบางประการไปโดยเปล่าประโยชน์ รวมทั้งในบางกรณีอาจส่งผลให้การดำเนินงานต้องหยุดชะงักไปในบางช่วงเวลา เนื่องจากไม่ได้มีการเตรียมการ สำหรับส่วนที่ทางเจ้าของโครงการต้องการเปลี่ยนแปลงไว้อ่อนล่วงหน้าอีกด้วย

5.3.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้ออกแบบ

เนื่องจากการที่วิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั้น เป็นวิชาชีพที่จะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลกลุ่มอื่นๆมากมายในโครงการก่อสร้าง ดังจะเห็นได้จากคำจำกัดความซึ่ง AGC (สมาคมผู้รับเหมาทั่วไปของประเทศไทย) ให้ไว้ว่า “ การบริหารงานก่อสร้าง เป็นศูนย์กลางวิธีการต่างๆที่มีประโยชน์ของผู้บริหารงานก่อสร้าง ซึ่งทำหน้าที่ประสานงาน จัดการขั้นตอนต่างๆ และเป็นสมาชิกของคณะกรรมการก่อสร้างร่วมกับ เจ้าของโครงการ สถาปนิก วิศวกร และที่ปรึกษาในด้านต่างๆที่โครงการอาจต้องการได้ ” จากข้อความข้างต้นนั้นได้แสดงให้เห็นว่า ผู้ออกแบบเป็นกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่ง ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ในการปฏิบัติหน้าที่สำหรับโครงการก่อสร้างใดๆทั่วไป

(A.I.A) สถาบันสถาปนิกแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ก็ได้มีการระบุถึงขอบเขตหน้าที่การให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างไว้ ซึ่งมีบางส่วนของที่เกี่ยวข้อโดยตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของทางฝ่ายผู้ออกแบบ นั่นคือ การตรวจวิเคราะห์การออกแบบ ในระหว่างช่วงพัฒนาแบบ การให้คำแนะนำในเรื่องความเป็นไปได้ของวิธีการก่อสร้างที่ใกล้เคียง ข้อได้เปรียบในเรื่องแรงงานและวัสดุ ปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง ความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการเป็นผู้ประสานงาน สรุปผลการตกลงยอมรับระหว่างเจ้าของโครงการ ผู้ออกแบบและตนเองอยู่เสมอ นอกจากนั้นแล้วยังรวมถึงการประมาณราคาค่าก่อสร้างที่มีการเพิ่มรายละเอียดต่างๆมากยิ่งขึ้น ให้คำปรึกษาหากปรากฏว่ารายละเอียดในแบบมีผลกระทบต่อการทำงาน ราคาค่าหรือระยะเวลาในการดำเนินงาน

และจากการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงงาน ที่มีต่อเวลาและค่าใช้จ่ายของโครงการในระหว่างการก่อสร้าง (นายสมศักดิ์, 2542) ได้พบว่า " สาเหตุการเปลี่ยนแปลงงานในระหว่างการก่อสร้างที่มีความถี่มากที่สุดคือ การออกแบบไม่สมบูรณ์ รองลงมาคือการเพิ่มประโยชน์ใช้สอยและการลดงานที่ไม่จำเป็น " นั่นคือ ผู้ออกแบบเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาซึ่งจะส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงงานในระหว่างการก่อสร้างมากที่สุด และปัญหาต่างๆที่จะเกิดขึ้นตามมาหลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงงานก็ได้แก่ ปัญหาการทำงาน การประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆ ปัญหาเรื่องวัสดุก่อสร้าง ปัญหาเรื่องเงิน ปัญหาเรื่องเวลาฯ ทั้งนี้เป็นที่แน่นอนว่าการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั้น ก็จะต้องได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าวด้วยเช่นเดียวกัน

สำหรับข้อมูลที่รวบรวมได้จากการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าปัญหาประเด็นหลักๆจากฝ่ายผู้ออกแบบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง คือ ความครบถ้วนถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบที่ทำออกมา การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับฝ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องในโครงการ ประสบการณ์และความรู้ความสามารถของบุคลากรฝ่ายผู้ออกแบบ และข้อจำกัดทางด้านต่างๆขององค์กรผู้ออกแบบ

นอกจากนั้นแล้วปัญหาสำคัญ 2 ประการซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากผู้ออกแบบ ทั้งจากผู้ออกแบบที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ภายในหน่วยงานราชการ และผู้ออกแบบที่สังกัดบริษัทเอกชนอยู่อย่างสม่ำเสมอ นั่นคือมักจะออกแบบที่ต้องใช้งบประมาณสูงกว่าที่ตั้งไว้ และทำการออกแบบเสร็จล่าช้ากว่ากำหนดนั่นเอง สาเหตุของปัญหาเรื่องที่ว่าผู้ออกแบบมักจะออกแบบซึ่งต้องใช้งบประมาณสูงกว่าที่ตั้งไว้ นั้น ก็เนื่องมาจากการที่ผู้ออกแบบส่วนใหญ่มีความต้องการจะสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง ออกมาให้ได้อย่างสมบูรณ์แบบที่สุดจนกระทั่งขาดความเอาใจใส่ในเรื่องของงบประมาณค่าก่อสร้างที่ได้มีการกำหนดไว้แต่แรก รวมทั้งอาจเกิดขึ้นจากการที่บุคลากรขององค์กรผู้ออกแบบมี

ประสบการณ์ในการออกแบบไม่เพียงพอ ขาดความรู้หรือองค์ความรู้ที่ขาดบุคลากรทางฝ่ายประมาณราคาก็เป็นไปได้ และอีกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวนี้ขึ้นได้ ก็เนื่องจากการที่ขาดผู้ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบผลงานออกแบบที่เสร็จสิ้นในแต่ละขั้นตอนนั่นเอง ส่วนสาเหตุสำคัญของปัญหาการออกแบบเสร็จล่าช้ากว่ากำหนดนั้นก็เนื่องมาจาก การที่ผู้ออกแบบมีระยะเวลาไม่เพียงพอต่อการดำเนินการออกแบบ หรือผู้ออกแบบอาจมีงานที่ต้องออกแบบภายในความรับผิดชอบหลายโครงการมากเกินไป ในขณะที่ระยะเวลาและบุคลากรขององค์กรมีจำนวนจำกัด จึงทำให้ไม่สามารถดูแลงานออกแบบในโครงการหนึ่งๆ ได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ปัญหาดังกล่าวยังอาจเกิดขึ้นจาก การที่บุคลากรขององค์กรผู้ออกแบบมีประสบการณ์ในการออกแบบไม่เพียงพอ ขาดความรู้ที่จำเป็นในหลายๆด้านซึ่งมีความเกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติหน้าที่ และส่งผลให้การดำเนินงานออกแบบติดขัดจนกระทั่งเสร็จล่าช้าออกไปนั่นเอง รวมทั้งอาจเป็นเพราะการที่ทางฝ่ายเจ้าของโครงการ ไม่ได้กำหนดระยะเวลาตายตัวสำหรับผู้ออกแบบ ในการที่จะต้องดำเนินการออกแบบให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ไม่ได้มีการกำหนดคบทกลงโทษหรือบทปรับกับทางผู้ออกแบบไว้ในสัญญาการจ้างตั้งแต่แรก ซึ่งเปรียบเสมือนกับไม่มีการควบคุมเรื่องระยะเวลาการดำเนินงานอย่างชัดเจนนั่นเอง นอกจากนี้สาเหตุทั้งหมดที่กล่าวไปแล้วการเปลี่ยนแปลงความต้องการของทางฝ่ายเจ้าของโครงการก็นับว่าเป็นอีกสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้การดำเนินงานในขั้นตอนการออกแบบไม่เสร็จสิ้นเสียที ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทางฝ่ายเจ้าของโครงการเองยังไม่ทราบความต้องการที่แท้จริงของตนเอง ไม่มีจุดยืนที่ชัดเจน หรืออาจเป็นเพราะไม่เข้าใจแบบซึ่งทางผู้ออกแบบนำมาเสนอ ก็เป็นไปได้

ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างส่วนใหญ่ลงความเห็นว่ามีปัญหาอีกบางประการซึ่งมักจะเกิดขึ้นเสมอจากผู้ออกแบบที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ภายในหน่วยงานราชการ และเกิดขึ้นบ่อยครั้งกว่าผู้ออกแบบที่สังกัดบริษัทเอกชน นั่นคือ แบบที่ทำเสร็จออกมาไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ขาดรายละเอียดที่จำเป็น รวมทั้งมักจะไม่ให้ฝ่ายอื่นๆร่วมรับรู้ข้อมูลตั้งแต่ช่วงออกแบบ ซึ่งสำหรับประเด็นแบบที่ทำเสร็จออกมาไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรและขาดรายละเอียดที่จำเป็นนั้น ก็มีสาเหตุสำคัญเนื่องมาจากการที่บุคลากรขององค์กรผู้ออกแบบมีประสบการณ์ในการออกแบบไม่เพียงพอ ขาดความรู้ที่จำเป็นในหลายๆด้านซึ่งมีความเกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งยังอาจขึ้นเกิดจากปัญหาภายในองค์กรของผู้ออกแบบนั้นๆ เช่น มีบุคลากรทางด้านต่างๆไม่ครบถ้วนหรือเพียงพอต่อการดำเนินงานอีกด้วย ส่วนประเด็นเรื่องที่ผู้ออกแบบจากหน่วยงานราชการมักจะไม่ให้ฝ่ายอื่นๆร่วมรับรู้ข้อมูล ตั้งแต่ช่วงระหว่างการออกแบบ ก็น่าที่จะเป็นผลเนื่องมาจากข้อกำหนดในระเบียบของสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งทำให้หน่วยงานราชการส่วนใหญ่ สามารถว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างเข้ามา

ปฏิบัติหน้าที่แก่ทางโครงการได้ตั้งแต่เมื่อเริ่มมีการก่อสร้างเป็นต้นไป ซึ่งก็หมายถึงว่าเป็นช่วงเวลาหลังจากที่แบบส่วนใหญ่เสร็จเรียบร้อยแล้วนั่นเอง หากพิจารณาในอีกมุมมองหนึ่งจะเห็นว่าข้อกำหนดดังกล่าวส่งผลทำให้ทางผู้ออกแบบของโครงการราชการ เสียโอกาสที่จะได้รับคำแนะนำที่มีประโยชน์จากบุคคลกลุ่มดังกล่าวในช่วงเวลาที่เหมาะสมไป ซึ่งหากว่าผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างสามารถเข้ามาปฏิบัติหน้าที่แก่ทางโครงการ ตั้งแต่ช่วงระหว่างการออกแบบแล้วนั้น ก็อาจจะเป็นการช่วยลดปัญหาต่างๆทางด้านคุณภาพของแบบได้ส่วนหนึ่งอีกด้วย

5.3.3 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้าง

กลุ่มผู้รับเหมาก่อสร้างก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่ง ที่จะต้องมีความเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับผู้วิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง และข้อมูลที่รวบรวมได้จากการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ ส่วนหนึ่งก็แสดงให้เห็นทราบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้าง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างนั้น ก็สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นหลักๆได้ค่อนข้างใกล้เคียงกับปัญหาจากทางฝ่ายผู้ออกแบบ คือ ความถูกต้องและสมบูรณ์ของงานก่อสร้างที่ทำการออกมา การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับฝ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องในโครงการ ประสบการณ์และความรู้ความสามารถของบุคลากรฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้าง และข้อจำกัดทางด้านต่างๆขององค์กรผู้รับเหมาก่อสร้างนั่นเอง

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างส่วนใหญ่แล้ว จะมีสาเหตุเนื่องมาจากการขาดสภาพคล่องทางการเงิน และคุณสมบัติของบุคลากรซึ่งไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร ขาดความรู้และประสบการณ์ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของทางฝ่ายผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดจากผู้รับเหมาทั้งโครงการราชการและเอกชนก็คือ การพยายามขอเปลี่ยนแปลงวัสดุอุปกรณ์ไปใช้ที่ราคาต่ำ เนื่องจากผู้รับเหมาส่วนใหญ่จะเสนอราคาก่อสร้างในช่วงเวลาของการประมูลงานไว้ในระดับต่ำมาก ทั้งนี้ก็เพื่อให้ได้รับการคัดเลือกนั่นเอง และเมื่อได้รับการคัดเลือกให้เข้าดำเนินงานก่อสร้างแล้ว จึงก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมามากมายระหว่างช่วงเวลาก่อสร้าง และเป็นเช่นนั้นไปจนกระทั่งเสร็จสิ้นโครงการ เช่น พยายามขอเปลี่ยนชนิดวัสดุอุปกรณ์ไปใช้ที่มีราคาต่ำ จำนวนคนงานไม่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ มีปัญหากับผู้รับเหมารายย่อยและผลของการปฏิบัติงานไม่ได้คุณภาพตามที่ต้องการ เนื่องจากขาดภาวะคล่องทางการเงิน ฯลฯ ส่วนปัญหาในประเด็นที่ไม่มีความสามารถในการวางแผนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ทำแบบก่อสร้างก่อนลงมือปฏิบัติงานจริง รวมถึงปฏิบัติงานไม่ได้คุณภาพตามที่ต้องการนั้น ก็พบว่าสาเหตุมาจากเรื่องคุณสมบัติของบุคลากรทางองค์กรผู้รับ

หมาก่อสร้างนั่นเองซึ่งไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร ขาดความรอบรู้และประสบการณ์ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่นั่นเอง

และหากพิจารณาจะเห็นได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากผู้รับหมาก่อสร้างซึ่งรับงานโครงการราชการเป็นหลักนั้น เกิดขึ้นโดยมีอัตรามากกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจากผู้รับหมาก่อสร้างซึ่งโดยมากจะรับงานโครงการเอกชน สาเหตุของประเด็นนี้คือเนื่องจากการประมูลงานก่อสร้างใดๆ ของโครงการราชการ บริษัทรับเหมาที่เสนอราคาต่ำที่สุดก็จะเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก ดังนั้นเพื่อให้ได้งานก่อสร้างบริษัทรับเหมาต่างๆจึงพยายามลดราคาค่าก่อสร้างลงต่ำ จนในบ่อยครั้งที่ราคาคงกล่าวนั้นจัดอยู่ในระดับที่ทำให้ขาดทุนเลยทีเดียว ทั้งนี้เพื่อให้บริษัทสามารถอยู่รอดต่อไปได้โดยมีรายรับบางส่วนเข้ามาหมุนเวียนภายใน และเนื่องจากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้บริษัทส่วนใหญ่ที่ได้รับคัดเลือกจากทางราชการมีปัญหาในระหว่างช่วงเวลาก่อสร้างตามมาอีกตลอดเวลา มากกว่าผู้รับหมาก่อสร้างซึ่งโดยมากจะรับงานโครงการเอกชน เพราะว่าเจ้าของโครงการภาคเอกชนนั้นไม่ได้ยึดเอาวิธีการพิจารณาเลือกผู้รับเหมาที่เสนอราคาต่ำสุดเป็นผู้ได้รับการประมูล หากแต่จะพิจารณาเน้นหนักไปในส่วนของประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญงานของบริษัทและบุคลากร รวมทั้งความสามารถและคุณสมบัติของผู้จัดการโครงการ ซึ่งเป็นแนวทางในการตัดสินใจที่ดีและยังจะช่วยส่งผลให้การดำเนินงานโครงการราบรื่นไปจนกระทั่งเสร็จสิ้น

นอกจากนี้แล้วในช่วงการประมูลงานรับหมาก่อสร้าง สำหรับโครงการภาคเอกชนนั้น ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างมักจะมีโอกาสได้เข้าร่วมให้คำแนะนำ แก่ทางฝ่ายเจ้าของโครงการอีกด้วย ซึ่งเป็นวิธีการที่ดีเนื่องจากบุคคลกลุ่มดังกล่าวได้ผ่านการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวงการก่อสร้างมาตลอดเวลา ดังนั้นจึงมีความรอบรู้ในส่วนของบริษัทรับหมาก่อสร้างอยู่ด้วยแล้ว ดังนั้นจึงส่งผลให้ทางโครงการได้ผู้รับหมาก่อสร้างที่มีคุณภาพนั่นเอง ในขณะที่สำหรับโครงการภาคราชการนั้น การว่าจ้างผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างมักจะเกิดขึ้นพร้อมๆกับการประมูลหาผู้รับเหมา หรือในบางกรณีก็อาจจะหลังจากที่ได้คัดเลือกผู้รับเหมาเรียบร้อยแล้วด้วย จึงเป็นเหตุผลที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างไม่สามารถมีโอกาส เข้าร่วมให้คำแนะนำ แก่ฝ่ายเจ้าของโครงการในการประมูลหาผู้รับหมาก่อสร้างนั่นเอง

5.4 ประเด็นที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างควรปรับปรุงแก้ไข

คุณสมบัติพื้นฐานโดยรวมของบริษัทที่ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง ซึ่งได้ถูกกำหนดขึ้นโดยทางคณะกรรมการทำงานของ ASCE (สมาคมวิศวกรโยธาแห่งสหรัฐอเมริกา) นั้น มีดังต่อไปนี้คือ จะต้องเป็นบริษัทที่มีความมั่นคง ฐานะทางการเงินดี มีระบบการจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางหรือทิศทางของบริษัทที่เป็นระบบ บุคลากรมีคุณภาพ มีประสบการณ์และความสามารถทางด้านเทคนิคในระดับสูง สามารถแก้ไขปัญหาที่ยากซับซ้อนได้ รวมทั้งต้องมีความสามารถในการจัดการ การติดต่อประสานงานและการบริหารสัญญา

นอกจากนั้นแล้ว การศึกษา บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของบริษัทที่ปรึกษาการบริหารโครงการก่อสร้างอาคารในประเทศไทย (นายมานพ , 2537) ซึ่งทำการวิจัยไว้ ได้รับผลสรุปในส่วนหนึ่งออกมาว่า "บริษัทที่ปรึกษาควรมีคุณลักษณะคือ รอบรู้ในเรื่องการบริหารเทคนิคการก่อสร้าง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทุกฝ่าย ซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมีความสามารถในการจัดปัญหาข้อโต้แย้งได้"

รวมทั้ง A.I.A (สถาบันสถาปนิกแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา) ก็ได้กล่าวถึงขอบเขตหน้าที่การให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างว่า Construction Management Services ประกอบด้วย การให้บริการใน 2 ช่วงเวลา คือ Pre Construction Phase และ Construction Phase ในลักษณะเดียวกันกับ สมาคมสถาปนิกสยามแห่งประเทศไทยฯ ซึ่งได้มีการจัดทำเอกสารสัญญางานก่อสร้างขึ้น และได้มีการระบุถึงขอบเขตความรับผิดชอบและแนวทางการบริหารงานก่อสร้างไว้ โดยแบ่งช่วงเวลาการปฏิบัติหน้าที่ออกเป็น 2 ช่วง คือ ระยะเตรียมการก่อสร้าง และระยะการก่อสร้าง ซึ่งรายละเอียดของงานในช่วงเวลาต่าง ๆ นั้น ได้กล่าวถึงไปแล้วในบทที่ 2

จากการเก็บข้อมูลในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบว่าในประเด็นคุณภาพการให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้าง และประเด็นคุณสมบัติของผู้ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการดังกล่าวนี้ มีบางประการซึ่งควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยจะขอแบ่งประเด็นที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างควรปรับปรุงแก้ไข ออกเป็น 3 ส่วนย่อยๆ ดังนี้

- การปฏิบัติหน้าที่
- คุณสมบัติของทีม CM
- คุณสมบัติของผู้จัดการทีม CM

5.4.1 ประเด็นการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งควรปรับปรุงแก้ไข

จากการศึกษาวิจัยถึงประเด็น ลักษณะ คุณสมบัติ และบทบาทของผู้จัดการโครงการก่อสร้างในประเทศไทย โดยนายวิษุวัต ศตสุข ได้รับผลสรุปในส่วนของบทบาทหน้าที่ออกมาดังนี้ คือ "ผู้จัดการโครงการสำหรับโครงการก่อสร้างภาคเอกชน จะมีบทบาทมากในด้าน การวางแผน การก่อสร้าง การจัดซื้อ การบัญชี การจัดการและการบริหาร มีบทบาทปานกลางในด้าน การประมาณราคา ส่วนผู้จัดการโครงการสำหรับโครงการก่อสร้างภาครัฐการ จะมีบทบาทมากในด้าน การก่อสร้าง การจัดซื้อ การบัญชี การจัดการและการบริหาร มีบทบาทปานกลางในด้าน การวางแผน การประมาณราคา"

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างซึ่งควรปรับปรุงแก้ไข โดยสอบถามข้อมูลความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องภายในโครงการก่อสร้าง ทั้งโครงการก่อสร้างภาครัฐการและภาคเอกชน ซึ่งได้รับผลสรุปออกมาดังนี้

ในส่วนความคิดเห็นของทางฝ่ายเจ้าของโครงการนั้น เมื่อพิจารณารวมกันจากความคิดเห็นของทั้งทางฝ่ายราชการและเอกชนแล้ว พบว่ากลุ่มเจ้าของโครงการมีความต้องการให้ผู้บริหารงานก่อสร้างปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติหน้าที่ในระดับค่อนข้างสูงเกือบทั้งหมด ทั้งนี้ น่าที่จะเนื่องมาจากการที่เป็นกลุ่มบุคคลซึ่งทำการว่าจ้างผู้บริหารงานก่อสร้าง เข้ามาให้บริการนั่นเอง จึงมีความคาดหวังที่จะได้รับการบริการอย่างครบถ้วน เหมาะสม เมื่อเปรียบเทียบกับค่าธรรมเนียมที่ตนเองต้องจ่ายไปนั่นเอง สำหรับประเด็นที่กลุ่มเจ้าของโครงการมีความเห็นว่าผู้บริหารงานก่อสร้างควรต้องปรับปรุงเป็นอันดับหนึ่งก็คือ การควบคุมคุณภาพของงานให้ได้ตามที่ตกลงไว้ ส่วนอันดับรองๆลงไปนั้นได้แก่ การควบคุมเวลาในการดำเนินโครงการได้ตามแผนงาน การเป็นผู้ที่ช่วยไกล่เกลี่ยเมื่อเกิดเหตุการณ์ขัดแย้งระหว่างฝ่ายต่างๆขึ้น การประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆในโครงการ ความสามารถคาดการณ์ถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ความสามารถผลักดันให้ทุกๆฝ่ายดำเนินงานให้ได้ตามแผนงาน การให้ความสำคัญติดตามเร่งรัดงานของผู้รับเหมา และมาตรฐานในการตรวจงานของ CM

สำหรับความเห็นจากฝ่ายผู้ออกแบบนั้น ผู้วิจัยพบว่าความคิดเห็นจากทางกลุ่มผู้ออกแบบ เกี่ยวกับประเด็นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างซึ่งควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้น มีความแตกต่างกันค่อนข้างมากระหว่างผู้ออกแบบที่สังกัดหน่วยงานราชการ และผู้ออกแบบที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริษัทเอกชน กล่าวคือผู้ออกแบบที่สังกัดหน่วยงานราชการมีความต้องการให้ผู้บริหารงานก่อสร้าง ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติหน้าที่

ในระดับมากที่สุด หรือได้รับการให้คะแนนว่าควรปรับปรุงร้อยละ 90 ขึ้นไปเกือบทั้งหมด ในขณะที่ผู้ออกแบบซึ่งปฏิบัติหน้าที่ให้บริษัทเอกชนมีความต้องการให้ผู้บริหารงานก่อสร้าง ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติหน้าที่ในระดับปานกลางและมากเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณารวมกันจากความคิดเห็นของผู้ออกแบบที่สังกัดหน่วยงานราชการ และผู้ออกแบบซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในบริษัทเอกชนแล้ว พบว่าแม้ระดับการให้คะแนนจากบุคคลทั้งสองกลุ่มจะแตกต่างกันค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม สำหรับประเด็นที่ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างควรปรับปรุงเป็นอันดับหนึ่ง ได้รับการลงความเห็นตรงกันคือ การทำหน้าที่เป็นเสมือนตัวแทนของเจ้าของโครงการช่วยในการตัดสินใจ การเป็นผู้ประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆ ในโครงการ และการควบคุมคุณภาพของงานก่อสร้าง ให้ได้ตามแบบที่ตนเอง

และเนื่องจากผู้รับเหมาก่อสร้างเป็นกลุ่มบุคคลที่ต้องมีความเกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างค่อนข้างมาก ในช่วงเวลาระหว่างการก่อสร้าง ดังนั้นความคิดเห็นจากบุคคลกลุ่มนี้จึงนับว่ามีประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างจะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติหน้าที่จริง ประเด็นที่ฝ่ายผู้รับเหมาก่อสร้างมีความเห็นโดยรวมว่า ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างควรต้องมีการปรับปรุงมากที่สุด คือ การช่วยอนุมัติแบบหน้างานแทนฝ่ายผู้ออกแบบ การถ่ายทอดความรู้ความชำนาญต่างๆ ในการก่อสร้าง และระยะเวลาในการอนุมัติแบบก่อสร้าง หรือวัสดุต่างๆ ส่วนประเด็นที่ควรต้องปรับปรุงในอันดับรองๆ ลงไปก็คือ ความสามารถคาดการณ์ปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต การเป็นผู้ที่ช่วยไกล่เกลี่ยเมื่อเกิดเหตุการณ์ขัดแย้ง การถ่ายทอดข้อมูลต่างๆ ให้ได้ครบถ้วนและไม่ล่าช้า รวมทั้งคำนึงถึงผลกระทบต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับทางฝ่ายผู้รับเหมาด้วย

เมื่อได้ทราบถึงความต้องการจากทางฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ถึงประเด็นการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างควรปรับปรุงอย่างครบถ้วนแล้วนั้น ผู้ให้บริการวิชาชีพบริหารงานก่อสร้างก็ควรที่จะเอานำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ในการเปลี่ยนแปลงแก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับทุกๆ ฝ่ายภายในโครงการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ ก็จะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอีกด้วย

5.4.2 คุณสมบัตินของทีม CM ซึ่งควรปรับปรุงแก้ไข

คุณสมบัตินของทีม CM ซึ่งทางฝ่ายเจ้าของโครงการทางฝ่ายราชการและเอกชนมีความคิดเห็นว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอันดับหนึ่งคือ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วน CM และก็เป็นเพียงประเด็นเดียวจากทางตัวแทนเจ้าของโครงการราชการ ที่ต้องการจะให้ทีมผู้บริหารงานก่อสร้างปรับปรุงในระดับมากและมากที่สุด แต่สำหรับในความคิดเห็นของเจ้าของโครงการภาคเอกชนนั้น ประเด็นคุณสมบัตินของทีม CM ที่ควรปรับปรุงแก้ไขอันดับรองๆลงไปในระดับมากและมากที่สุด ก็คือ มนุษย์สัมพันธ์กับทุกๆฝ่าย ไหวพริบความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ความตรงต่อเวลา ความมีคุณธรรม ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเจ้าโครงการภาคเอกชนมีความต้องการที่จะให้ บุคลากรของทีมผู้บริหารงานก่อสร้างมีการปรับปรุงในหลายๆ ประเด็นมากกว่าเจ้าของโครงการภาครัฐราชการ ทั้งนี้เนื่องมาจากทางเจ้าของโครงการภาคเอกชนจะมีความใกล้ชิดกับบุคลากรของทีมผู้บริหารงานก่อสร้าง มากกว่าตัวแทนเจ้าของโครงการฝ่ายราชการ นอกจากนั้นแล้วการว่าจ้างบุคคลกลุ่มนี้ของโครงการเอกชนนั้น เจ้าของโครงการยังจะเป็นผู้ที่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่บุคคลกลุ่มดังกล่าวด้วยตนเอง ต่างจากโครงการของราชการที่การว่าจ้างบุคคลใดๆนั้น การจ่ายค่าธรรมเนียมก็ย่อมเป็นหน้าที่ของทางรัฐบาล เหตุผลดังกล่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งซึ่งส่งผลให้ เจ้าของโครงการภาคเอกชนมีความรู้สึกต้องการที่จะได้รับผลตอบแทนกลับมามากที่สุดกับการลงทุนที่ตนเองต้องเสียไป มากกว่าตัวแทนเจ้าของโครงการฝ่ายราชการ ซึ่งไม่ได้มีความรู้สึกต้องการที่จะให้ทีมผู้บริหารงานก่อสร้างปรับปรุงคุณสมบัติของตนเองในประเด็นอะไรมากนัก ดังนั้นคำตอบที่ได้รับกลับมาจากเจ้าของโครงการภาคเอกชนจึงเป็นไปในลักษณะที่ต้องการให้ มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติบุคลากรของทีมผู้บริหารงานก่อสร้างในหลายๆด้านนั่นเอง

5.4.3 คุณสมบัตินของผู้จัดการโครงการซึ่งควรปรับปรุงแก้ไข

จากการศึกษาวิจัยถึงประเด็นเรื่อง ลักษณะ คุณสมบัติ และบทบาทของผู้จัดการโครงการก่อสร้างในประเทศไทย โดยนายวิษุวัต สดสุข ได้รับผลสรุปในเรื่องของลักษณะและคุณสมบัติ ของบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าว ดังนี้คือ " ลักษณะนิสัยของผู้จัดการโครงการก่อสร้างส่วนใหญ่ นั้น เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ มนุษย์สัมพันธ์ดี มีความเป็นผู้นำ มีประสิทธิภาพในการทำงาน มีสุขภาพดี ได้รับการยอมรับ เป็นนักวางแผน แก้ไขปัญหาต่างๆได้ดี "

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นคุณสมบัติของผู้จัดการโครงการซึ่งควรปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้โดยทำการเก็บข้อมูลจากทางฝ่ายเจ้าของโครงการก่อสร้างทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และได้รับผลสรุปออกมาดังต่อไปนี้

คุณสมบัติของผู้จัดการโครงการของทีม CM ซึ่งควรได้รับการปรับปรุงในความคิดเห็นของเจ้าของโครงการฝ่ายราชการกับเอกชนนั้น มีความแตกต่างกันค่อนข้างมากทีเดียว กล่าวคือ เจ้าของโครงการฝ่ายราชการมีความต้องการให้ผู้บริหารงานก่อสร้างปรับปรุงแก้ไขคุณสมบัติของผู้จัดการโครงการของทีม CM เพียงในระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง หรือได้รับการลงความเห็นควรปรับปรุงร้อยละ 50 - 70 เท่านั้น ในขณะที่เจ้าของโครงการภาคเอกชนมีความต้องการให้ผู้บริหารงานก่อสร้างปรับปรุงแก้ไขคุณสมบัติของผู้จัดการโครงการของทีม CM ในระดับมากที่สุด หรือได้รับการให้คะแนนว่าควรปรับปรุงร้อยละ 90 ขึ้นไปเกือบทั้งหมด อย่างไรก็ตามพบว่าเมื่อพิจารณารวมกันจากความคิดเห็นเจ้าของโครงการภาคเอกชน และเจ้าของโครงการภาครัฐแล้ว จะเห็นว่าแม้ระดับการให้คะแนนจากบุคคลทั้งสองกลุ่มจะแตกต่างกันค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม สำหรับประเด็นที่ผู้จัดการโครงการของทีม CM ควรปรับปรุงเป็นอันดับหนึ่งได้รับการลงความเห็นตรงกันคือ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ความตรงต่อเวลา และ ความยุติธรรมนั่นเอง และจากข้อมูลดังกล่าวซึ่งคำตอบเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับประเด็นที่ผ่านมา คือเรื่องคุณสมบัติของทีม CM ที่ควรปรับปรุง นั่นคือแสดงให้เห็นได้ว่าเจ้าโครงการภาคเอกชนมีความต้องการที่จะให้ ผู้จัดการโครงการของทีม CM มีการปรับปรุงในหลายๆประเด็นมากกว่าเจ้าของโครงการภาครัฐ สำหรับเหตุผลนั้นก็เนื่องมาจากการว่าจ้างบุคคลกลุ่มนี้ของโครงการภาคเอกชน ทางเจ้าของโครงการเป็นผู้ที่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการปฏิบัติหน้าที่ด้วยตนเอง ดังนั้นก็แน่นอนที่จะมีความต้องการได้ผู้จัดการโครงการของทีม CM มา โดยที่บุคคลผู้นั้นควรจะต้องเป็นผู้ซึ่งมีคุณสมบัติที่จำเป็นอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากตำแหน่งดังกล่าวนี้ นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในโครงการก่อสร้างทุกโครงการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย